БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 118 (17.102). • 24 май 1978 йил, чоршанба • Баҳоси 2 тийин.

ТИНЧЛИК, СОЦИАЛ ТАРАҚҚИЁТ ВА ХАЛҚЛАР ОЗОДЛИГИ УЧУН

Тошкентдаги V халқаро кинофестиваль қатнашчилари ва меҳмонларига

Тошкентдаги V халқаро кинофестиваль қатнашчилари ва меҳмонларини сидқидилдан табриклайман.

Тошкент фестивалларининг ўтказилиши яхши ва самарали анъана бўлиб қолди. Ҳаммага маълумки, уч қитъа кино усталарининг учрашувлари дўстлик ва ижодий ҳамкорлик муҳитида ўтмоқда. Бу учрашувлар планетада тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, халқларнинг ижтимоий ва маданий ривожланиши, миллий мустақиллик ва демократия учун кураш вазифаларига мос бўлиб тушмоқда, Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги тараққийпарвар санъат арбоблари ўртасидаги, дунёдаги барча мамлакатлар кинематографиячилари ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

Бултур Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини нишонлаган мамлакатимиз барча миллат ва элатларининг чинакам тенглиги йўлини очган ленинча миллий сиёсат принципларига оғишмай амал қилиб келмоқда. Бу принциплар СССРнинг янги Конституциясида қонун тарзида мустаҳкамлаб берилди. Биз миллий зулмга қарши, ўз тақдирини ўзи ҳал этиш ҳуқуқи учун курашаётган халқларни қўллаб-қувватлаш позицияларида қаттиқ турибмиз.

Экран санъати ҳозирги замоннинг энг зарур проблемаларини ҳал этишга кўмаклашиши лозим. Бу санъат халқлар ва давлатлар ўртасида ишонч ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашнинг муҳим омили бўлиб қолиши мумкин. Шу боисдан ҳам кино усталарининг ўз иши ва ўз сўзи учун масъулияти ғоят буюкдир.

Азиз дўстлар, Совет Ўзбекистони пойтахтидаги учрашувингиз муваффақиятли ўтишига, юксак ҳаётбахш идеалларни тарғиб этувчи асарлар яратилишига кўмаклашишига чин кўнгилдан тилакдошман. Сизларга улкан ижодий зафарлар ёр бўлсин.

Л. БРЕЖНЕВ.

ЭКРАНДА ЮКСАК ҲАЁТБАХШ ИДЕАЛЛАР ТАНТАНА ҚИЛСИН

Тошкентда V халқаро кинофестиваль очилди

Кино усталари халкаро учрашувининг анъанавий белгиси — кинолентага ўралган Ер курраси яна Тошкент майдонлари ва кўчаларида хилпирай бошлади. Совет Ўзбекистонининг пойтахти ранг-баранг байрокларга бурканган. Бу байроклар Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари V Тошкент кинофестивалида кимлар катнашаётганлигидан дарак беради — бу ерда дўстлик ва хамкорлик принципларини, шу учрашувларнинг «Тинчлик, ижтимоий тараккиёт ва халклар озодлиги учун!» шиорида ифодаланган идеалларни эъзозловчи тараккийпарвар кино арбоблари тўпланишди.

23 май. Тошкент Санъат саройи... Уч китъа фестивалининг катнашчилари, унинг мехмонлари — Европа ва Шимолий Америка мамлакатларининг кинематографиячилари, халкаро жамоат ташкилотларининг арбоблари, Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг вакиллари анъанавий киноанжуман очилишига бағишланган тантанада катнашиш учун бу ерга келдилар.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг Тошкентдаги V Халкаро кинофестивали катнашчилари ва мехмонлари номига КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежнев табрикнома йўллаганлиги тўғрисидаги хабарни мажлис ахли гулдурос карсаклар билан кутиб олади. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов давомли карсаклар остида табрикномани ўкиб эшиттиради.

Бу галги кинофестивални ўзига хос юбилей анжумани деса бўлади. Бундан ўн йил мукаддам Осиё ва Африка мамлакатларининг кинематографиячилари муштарак вазифалар ва проблемаларни, кино санъатининг тинчлик, ижтимоий тараккиёт ва халклар озодлиги учун курашдаги ролини ошириш йўлини мухокама килиш учун Тошкентда биринчи марта тўпланган эдилар. Кабул этилган тартибга биноан бу учрашувлар хар икки йилда бир марта ўтказиладиган бўлди. Икки йил аввал, илгариги анжуманда Осиё ва Африка кино арбобларига Лотин Америкасининг кинематографиячилари расмий катнашчилар сифатида кўшилишди. Тошкент кино кўриклари ўз олдига кўйган максадлар ва вазифалардан келиб чикадиган чинакам демократик характер бу кўрикларнинг жозибадорлигини кучайтирмокда. Кинода юксак инсонпарварлик идеалларини тараннум этадиган, ўз таланти ва ижодий ғайратини тинчлик ва хамжихатликни карор топтиришга, инсоннинг озодлиги учун, унинг порлок келажаги учун курашга бағишлаётган барча арбоблар астойдил хурсандчилик билан кутиб олинади.

Леонид Ильич Брежнев Тошкент кинофестивалининг аҳамиятига юкори баҳо берганлиги Коммунистик партия билан Совет давлатининг халклар ва давлатлар ўртасида ишонч ва хамжихатликни кучайтириш, тинчликни мустахкамлашнинг энг мухим омилларидан бири бўлган кино санъатини ривожлантириш тўғрисидаги ғамхўрлиги хамда эътиборининг яккол ифодасидир деб таъкидлади ташкилот комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Х. Абдуллаева кинофестивални очиб.

Тошкентдаги кинематографиячилар анъанавий анжуманининг шиори хозирги давр билан, чукур революцион жараёнлар даври билан ғоят хамохангдир. Озодлик, мустакиллик ва ижтимоий тараккиётни каттик туриб химоя килаётган Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халкларининг жанговар харакати мавж урмокда. Халклар куролланиш пойгасига карши, нейтрон бомбани ишлаб чикаришга карши курашмокдалар. Улар тинчлик бўлишини, планетамиз осмони беғубор бўлишини хохлайдилар.

Ана шуларнинг хаммасини совет халки ғоят тушуниб, тўла равишда кўллаб-кувватламокда. Коммунистик партия билан Совет хукумати тинчлик ва кескинликни юмшатиш, турли ижтимоий тузумдаги мамлакатларнинг тинч-тотув яшаши сиёсатини изчиллик билан ўтказмокдалар. Бултур совет кишилари ва бутун тараккийпарвар инсоният Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини нишонладилар, бу революция эксплуатацияни, кашшокликни, колоклик ва миллий зулмни абадий тугатди, инсоният тарихида туб бурилиш ясади, барча китъалардаги миллий озодлик харакатини ривожлантиришга кудратли туртки берди. СССРнинг янги Конституцияси, кўп миллатли давлатимиздаги иттифокдош ва автоном республикаларнинг Конституциялари хам тинчлик, инсонпарварлик, мехнат ахли тўғрисида чукур ғамхўрлик ғоялари билан суғорилган.

Леонид Ильич Брежневнинг «Кичик ер» эсдаликларида зўр хис-хаяжон билан янграган: «Хеч качон уруш бўлмаслиги керак!» деган сўзлари совет кишиларининг энг эзгу орзу-умидларини ифодалайди. Тинчлик учун кураш — ер юзидаги барча кишиларнинг, шу жумладан кино санъати арбобларининг хам муштарак ишидир. Тошкент кинофестивалининг экрани айни шу позицияларда — тинчликни, илғор ғояларни химоя килиш, халклар ўртасида дўстликни мустахкамлаш, империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка карши курашда хужумкорлик позицияларида туриб иш кўради.

Тошкент кинофестиваллари бутун жахон кинематографиясини ривожлантиришга салмокли хисса кўшмокда. Ана шу энг оммавий санъатнинг ғоят катта кўриклари бўлган бу фестиваллар тажрибани бахам кўриш, замонавий кинони ривожлантиришнинг актуал проблемалари ва йўлларини мухокама килиш имконини бермокда, уч китъа тараккийпарвар кинематографияси равнак топаётганлигининг объектив манзарасини кўрсатмокда. Бу ерда мағлублар бўлмайди, кино санъати сохасида эндигина дастлабки мустакил кадамларни кўяётган ёш ривожланаётган мамлакатлар дунёда кинематография сохасида азалдан донг чикарган давлатлар билан теппа-тенг катнашадилар.

Фестиваль маскани бўлган Тошкент бу галги кино кўригининг расмий катнашчилари — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг намояндаларини, халкаро ташкилотлар — БМТ, ЮНЕСКО, Фаластин озодлик ташкилоти, Чили ватанпарвар кучлари вакилларини, шунингдек Совет иттифокдош республикаларининг кинематографиячиларини самимий табриклайди. Биз залда Тошкент байрамининг азиз ва иззатли мехмонларини — социалистик мамлакатларнинг вакилларини, Европа ва Шимолий Америка давлатларидан келган тараккийпарвар кино арбобларини, фестивалга келган барча мамлакатлар ва китъаларнинг вакилларини кўриб кувонмокдамиз.

СССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитетининг раиси Ф. Т. Ермашга сўз берилади.

— КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежнев табрикномасининг илхомбахш сўзлари бизнинг хаммамизда ўчмас таассурот колдирди — дейди у. — Леонид Ильич Брежневнинг сидкидил табрикномаси, кинофестивалга эътибори кинематографиячиларнинг Тошкентдаги учрашувининг роли ва обрў-эътиборидан далолат беради.

Тошкент фестивали байроғига серкуёш Ўзбекистон пойтахтидаги учрашувларимизнинг мохиятини ифодаловчи равшан ва олижаноб сўзлар ёзиб кўйилган. Бу ерда биз илғор инсонпарвар идеалларнинг тантанаси учун курашаётган санъаткорларнинг ижодлари билан учрашамиз, дунё кинематографияси харитасида янги номлар ва янги мамлакатларни кашф этамиз, ривожланаётган мамлакатлар ёш кинематографиясининг муваффакиятларини кўрамиз. Кино кўрик мезбонлари вужудга келтирган байрамона мухит, дўстлик ва кардошлик рухи — «Тошкент рухи» кинематографиячиларнинг учрашуви учун, ғоялар ва фикрларни ошкора бахам кўриш, амалий алокаларни мустахкамлаш учун жуда яхши ижодий вазият яратади. Тошкент кинофестивалларида катнашувчи мамлакатлар давраси тез кенгайиб бораётганлиги бежиз эмас. Дастлабки йилларда бу фестивалларда Осиё ва Африка мамлакатларигина катнашган бўлсалар, сўнгра Лотин Америкаси кинематографиячилари уларнинг ёнига кўшилдилар. Бу сафарги кўрикда Австралия, Янги Зеландия кино арбоблари хам катнашмокдалар.

Ф. Т. Ермаш совет кинематографиясининг барча ходимлари, Тошкент фестивалининг катнашчилари номидан ўрток Л. И. Брежневнинг самимий табрикномаси учун, халкаро анжуман катнашчилари ва мехмонларига изхор этган эзгу тилаклари учун унга сидкидилдан миннатдорчилик билдирди.

СССР кинематографиячилар союзи правлениесининг секретари С. А. Герасимов сўзга чикади.

— Мен хозир бу залга ифтихор билан карамокдаман, — деди у, — бу залда карийб юзта мамлакат кинематографиячилари бирбирларининг кўлларини кисиш, инсоният яратган кудратли санъатда эришилган муваффакиятларини бахам кўриш учун тўпланишган. Тараккийпарвар кино арбоблари бизнинг кишини хайратда колдирадиган асримизни харакатга келтирувчи улуғ ғоялар учун муваффакиятли кураша оладилар ва курашишлари керак. Улар тинчлик, кишиларнинг хамжихатлиги ва дўстлиги учун, ижтимоий тараккиёт ва бахтиёр келажак учун кураша оладилар ва курашишлари керак. Шунинг учун хам мен бу ерда хозир бўлган хамманинг номидан: яшасин Тошкент кинофестивали — илғор тараккийпарвар кинематографиячиларнинг бу энг демократик анжумани, дейишни хохлайман.

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чикариш бирлашмасининг ишчиси, Ленин ва Октябрь Революцияси орденлари кавалери Н. Маннопов Ўзбекистон пойтахти мехнаткашлари номидан кинофестиваль катнашчиларини табриклади.

— Дўстлик ва кардошлик шахри деб ном чикарган Тошкентимиз уч китъа кинематографиячилари анъанавий учрашуви ўтказиладиган жой бўлиб колганлиги билан фахрланамиз, — дейди у. — Кинофестиваль катнашчилари муттасил ортиб бораётганлиги, кўрикка бадиий жихатдан юксак, мароқли фильмлар кўпрок олиб келинаётганлиги бизни кувонтиради. Шу сабабли хар бир Тошкент кинофестивали унинг катнашчилари учун бўлганидек биз, томошабинлар учун хам мухим вокеадир. Сизларга самарали ишлашингизни, тинчлик, ижтимоий тараккиёт ва халклар озодлиги учун курашда кинo санъатининг олижаноб максадлари йўлида янгидан-янги ижодий муваффакиятларга эришишингизни чин кўнгилдан тилаймиз.

Уч китъа кинематографиячилари делегацияларининг вакиллари кинофестиваль байроғини кўтарадилар.

Совет Иттифоки ва Ўзбекистон ССР Давлат гимнлари тантанали янграйди.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг бешинчи кинофестивали очилди. Уч китъа кинематографиячилари бой ва ранг-баранг фестиваль программасини бажаришга киришдилар.

Тошкент халкаро кино анжумани очилишига бағишланган тантанада Ўзбекистон Компартияси ва Ўзбекистон ССР хукуматининг рахбарлари иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоки Маршали Д. Ф. Устиновнинг таклифига биноан Хиндистон Республикаси мудофаа министри Ж. Рам 22 май куни расмий визит билан Москвага келди.

Ж. Рамни аэродромда Д. Ф. Устинов, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосарлари Совет Иттифоки Маршаллари Н. В. Огарков, С. Л. Соколов, СССР мудофаа министрининг ўринбосарлари, генераллар, адмираллар, офицерлар кутиб олдилар.

Хиндистон Республикасининг мудофаа министри шу куни Д. Ф. Устинов хузурида бўлди. Хар икки томонни кизиктирувчи масалалар юзасидан дўстона сухбат бўлиб ўтди.

Д. Ф. Устинов Ж. Рам шарафига зиёфат берди.

(ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ КИТОБИ БОЛГАР ТИЛИДА

Болгария Компартиясининг нашриёти «Л. И. Брежнев. Совет жамияти сиёсий системасини ривожлантириш масалалари» китобини болгар тилида нашр этди.

Китобга КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг 1964 йил ноябридан 1977 йил октябригача ўтган даврдаги докладлари, нутклари, маколалари ва табрикномалари текстлари киритилган.

ЎРИМ ИЛҒОРЛАРИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Коммунистик районидаги «Паркент» совхози миришкорлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «1978 йилда ем-хашак етиштириш ва тайёрлашни анча кўпайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида ишни ташкил этиб, чорва учун мўл-кўл озуқа жамғармоқдалар. Ўт-ўлан мўл бўлган далаларда иккита механизациялашган звено юксак унумларда ишлаётир. Илғор механизаторлар кунига 7-8 гектар майдондаги ўтни ўриб, саранжом-саришталашга эришмоқдалар. Ўт-ўланлар ўрилгач, пешма-пеш ферма атрофидаги жойларга ғарамланмоқда. Ўт ўримида ҳар йилдагидек коммунистлар, комсомоллар жонбозлик кўрсатмоқдалар. Носир Шукурхонов ва Мамат Тўраев каби илғор механизаторлар кунлик нормаларини 1,5-2 ҳисса қилиб бажармоқдалар.

Суратларда: (юқорида) ўрим пайти, пастда эса илғор механизаторлардан Н. Шукурхонов ва М. Тўраев ўртоқлар.

В. Молгачев фотолари.

УРУҒЛИК ПИЛЛАДАН РЕКОРД ҲОСИЛ

ЗИЁВУДДИН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Пахтачи районидаги Охунбобоев номли колхоз уруғлик пилла етиштиради. Колхоз пиллачилари ипак қуртини жадал усулда боқиб, рекорд кўрсаткични қўлга киритдилар. 281 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 70 ўрнига 103 килограммдан уруғлик пилла топширилди. Тош Ҳамроева, Тошбиби Қаландарова, Муяссар Қодирова бошлиқ звенолар уруғлик пилла етиштиришда янада яхши кўрсаткичларга эришдилар. Улар ҳар қути қурт уруғидан 150-155 килограммдан юқори сифатли пилла топширдилар.

Пилла топшириш социалистик мажбуриятини Самарқанд областида биринчи бўлиб бажарган колхоз аъзолари давлатга яна қўшимча 9 тонна пилла етказиб бериш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Л. ЭРГАШЕВ.

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

Сирдарё областидаги уч район бўрдоқибоқарлари катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Сирдарё райони чорвадорлари давлатга пландаги 933 тонна ўрнига 938 тонна, Ильич райони бўрдоқибоқарлари эса 352 тонна ўрнига 387 тонна гўшт топшириб, ярим йиллик планларини муддатидан деярли икки ярим ой илгари ошириб адо этдилар.

Шунингдек қўриқ Оқолтин районининг азамат чорвадорлари ҳам катта зафар қучдилар. Бу районда ҳозирга қадар давлатга гўшт топшириш ярим йиллик плани 125 процентдан ошириб юборилди. Ана шу районларда давлатга гўшт топшириш қизғин давом этмоқда. Областнинг Комсомол, Ховос районлари чорвадорлари ҳам гўшт топшириш ярим йиллик планини бажариш арафасида турибдилар.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИГА ТЕНГЛАШАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети В. И. Ленин номли Ўзбекистон Металлургия комбинатидаги электр билан пўлат эритиш ишлаб чиқариши комплексини қуришни жадаллаштириш учун қурилиш ва монтаж ташкилотлари социалистик мусобақасининг 1978 йил апрель ойи якунларини чиқардилар.

В. И. Ленин номли Ўзбекистон Металлургия комбинатининг электр билан пўлат эритиш цехи қурилишида қатнашаётган қурилиш ва монтаж ташкилотлари қурилишни бутун чоралар билан жадаллаштириш ва 1978 йил планига мувофиқ қувватларни ишга тушириш учун мусобақалашиб, комплекснинг ишга тушириладиган объектларида ишларни анча кучайтириб юбордилар.

В. И. Ленин номли Ўзбекистон Металлургия комбинатининг электр билан пўлат эритиш ишлаб чиқариши комплексини қуришни ва ишга туширишни жадаллаштириш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада 1978 йил апрель ойи иш якунларига кўра Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли «Узэлектромонтаж» трестининг Чирчиқ монтаж бошқармаси коллективи (бошқарма бошлиғи ўртоқ Давидов, бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Расько, касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Крайних) ғолиб деб топилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофоти ана шу коллективга берилди.

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли «Узэлектромонтаж» трестининг Тошкентдаги ишга тушириш-созлаш бошқармаси (бошқарма бошлиғи ўртоқ Таняев, бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Гребенников, касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Штейн);

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Узстроймеханизация» трестининг 16-кўчма механизациялашган колоннаси (колонна бошлиғи ўртоқ Македонский, бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Петухова, касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Янишевский) коллективларининг 1978 йил апрель ойида комплекс қурилишида яхши ишлаганлиги қайд этилди.

ГЕКТАРИДАН 50 ЦЕНТНЕРДАН ДОН

ТЕРМИЗ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Райондаги Куйбишев номли колхоз ғаллакорлари арпа ўримини қизитяптилар. Улар суғориладиган 145 гектар майдондаги бошоқли дон экинларининг ҳар гектаридан пландаги 28 центнер ўрнига 50 центнердан ҳосил кўтаришяпти. Малик Холёров бошлиқ бригадада айниқса, мўл ҳосил етиштирилди. Бу ерда дастлабки куни ҳар бир комбайн билан 2 гектардан, жами 6 гектар ердаги ҳосил йиғиштириб олинди. Кейинги кунларда эса ҳар бир комбайннинг иш унуми 5-7 гектарни ташкил этмоқда. Ҳар гектар ердан янчиб олинаётган арпа ҳосили эса 55 центнердан ошиқ бўлмоқда. Колхоз ғаллакорлари ўрим-йиғим ишларини 10 иш кунида тугаллаш, ҳосилдан бўшаган ерларга пешма-пеш такрорий маккажўхори экиш ишларини ҳам бошлаб юбордилар.

Областнинг Гагарин районидаги А. Набиев номли, «Совстобод», Бойсун районидаги «Ғаллакор» совхозларида ва Жарқўрғон ҳамда Шеробод райони хўжаликларида ҳам ғалла ўрими қизғин.

А. ХАЛИЛОВ.

ТЎРТ ЙИЛЛИК ПЛАН ҲАЖМИДА

Калинин районидаги Охунбобоев номли совхознинг ем-хашак тайёрловчилари 15 та трактор косилкасининг ҳаммасини Келес массивидаги табиий ўтлоқларга олиб чиқишди. Ўрим-йиғим транспорт комплексига жамланган ана шу ва бошқа машина-механизмлар ҳар куни ўтган йилдагига нисбатан икки баравар кўп майдондаги ўт-ўланни ўриб олиш имконини бермоқда. Илғор механизаторлардан Н. Дўсталхонов, З. Махаков, И. Омоновлар ҳар куни 50 гектар майдондаги ўтларни ўриб бермоқдалар. Бу эса нормада белгиланганидан анча кўпдир.

Ёмғир кўп ёққанлиги туфайли ўтлар баравж ўсди. Хўжалик меҳнаткашлари қиш мавсуми учун 4 минг тонна пичан ғамлаб қўйдилар. Бу — йиллик планда белгиланганидан анча кўпдир. Хўжалик жами 15 минг тонна — тўрт йиллик план ҳажмида дағал хашак тайёрлаш ниятидадир.

(ЎзТАГ).

МАДАНИЯТ БОЙЛИКЛАРИ ТИНЧЛИК ХИЗМАТИДА

Ҳар бир давлатнинг шон-шарафи ва ифтихори бўлган меъморчилик, тарих, маданиятнинг бебаҳо ёдгорликларида халқ меҳнати ва даҳосининг улуғлиги мужассамлашгандир. Ҳозирги жамият ҳаётида улардан фойдаланиш тажрибаси, бу соҳадаги халқаро ҳамкорлик проблемаларини ёдгорликлар ва диққатга сазовор жойлар масалалари бўйича халқаро кенгаш (ИКОМОС) V Бош ассамблеяси иштирокчилари муҳокама қиладилар. Москвада 22 май куни тантанали равишда очилган бу учрашувда 60 дан кўпроқ мамлакат намояндалари иштирок этмоқдалар.

Ассамблеяни бундан аввалги — IV Бош ассамблея президенти В. Борнхейм очди. У бу галги учрашув Совет Иттифоқининг пойтахтида ўтаётганлигидан мамнун эканлигини изҳор этиб, биродарлик, ҳамкорлик, ҳамжиҳатлик руҳида ишлаш ИКОМОСнинг шиори эканлигини таъкидлаб ўтди. ИКОМОС вице-президенти А. Г. Халтурин (СССР) унинг таклифига биноан V Бош ассамблея президенти қилиб сайланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев тўпланганлар ҳузурида нутқ сўзлади. У ИКОМОС V Бош ассамблеяси иштирокчиларига СССР Министрлар Советининг табригини ҳозир бўлганларнинг қарсаклари остида ўқиб эшиттирди.

ЮНЕСКО Бош директорининг вакили П. Штольц жаҳон маданияти бойликларини ўрганиш, реставрация қилиш, тегишли тарзда фойдаланиш соҳасида халқаро ҳамкорлик проблемаларига катта эътибор берди.

(ТАСС).

ДЎСТЛИК ҚОНУНИ АСОСИДА

БУХОРО ГАЗИ— ҚИРҒИЗИСТОНГА

Андижон— Майлисой газ магистрали трассасида шу кунларда қизғин ишлар олиб борилмоқда. Ҳозирнинг ўзида янги «зангори олов» йўлида кўпдан-кўп ишлар бажарилди. Фарғона тизма тоғининг ёнбағрида айни вақтда газопроводнинг дастлабки километрлари тайёр бўлди.

Янги газопровод орқали Бухоро гази Қирғизистон жанубида жойлашган саноат корхоналари ва қурилишларига юборилади. «Зангори олов» эса бу ерга Тошкент ва Наманган шаҳарлари орқали юборилади.

Янги газ магистрали тоғ орқали кўпдан-кўп баланд-пастликлардан ўтказилаётир. Шундай мураккаб шароитларга қарамай, Қирғизистон ва Ўзбекистон қурувчилари кунлик ва ойлик топшириқларни 1,5—2 бараварга етказиб бажариб, янги газ йўлининг тезроқ битказилиши учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Андижон—Майлисой газопроводини шу йилнинг охирида — муддатидан илгари ишга тушириш мўлжалланмоқда. Шунинг учун ҳам трассанинг барча участкаларида самарали меҳнат қилинмоқда.

Янги газ йўли илгари қурилган магистралларга уланиб республиканинг бу районидаги «зангори олов» балансини тўлдиради. Натижада Ўш, Майлисой, Қорасув ва бошқа шаҳарлардаги газ таъминотини беқиёс яхшилайди. Бу билан Ўш областининг тоғлиқ районларини асосан газлаштириш ишлари ҳам поёнига етказилади.

Ғоявий фронт жонкуярлари

ОДАМЛАР ОРАСИДА

Ўрта бўй, корачадан келган, сочини силлик тараб олган йигит сўзини тугатди. Диққат билан тинглаб ўтирган колхозчиларнинг юзларида лекциядан қониқиш аломатлари жилваланди. Шу кунларда барчани қизиқтираётган мавзу, пухта тайёргарлик ўз самарасини берган эди.

— Шунинг билан, — деди у дала шийпонида тизилишиб ўтирганларни бирма-бир кўздан кечирар экан — Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районлари бўйлаб сафари мавзусидаги лекцияни тугатамиз. Саволлар бўлса, марҳамат.

Савол-жавобдан сўнг 1-бригада бошлиғи Ленин ордени ва Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Абдураҳмон Бекмуродов ўз таассуротлари билан ўртоқлашгач, бригада аъзоларининг вазифаларига ҳам тўхталиб ўтди.

— Бригадамизнинг аҳил коллективи ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида 125 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» етиштиришга бел боғлаган. Ўзбекистон ССР янги Конституцияси, КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан руҳланган бригадамиз аъзоларининг руҳи баланд. Барча имкониятларни ишга солиб, ўз куч-ғайратларимизни олинган мажбуриятларни ошириб бажаришга сарфлаймиз.

Абдуолим Муҳаммадалиевнинг касби — ўқитувчилик. Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоздаги 3-мактабда география фанидан дарс беради. Педагогик фаолиятни агитация-пропаганда ишлари билан қўшиб олиб бориш — унинг кундалик эҳтиёжига айланиб қолган. У колхозда кенг кўламда олиб борилаётган таълим-тарбия, ғоявий-сиёсий ишларда ўзининг муносиб ҳиссаси борлигидан фахрланади. Ўз фаолияти билан кадрдон колхозининг равнақига қўшаётган улуши ҳақида ўйларкан, бир воқеа тез-тез ёдига тушиб туради.

Бир йили 3-бригадада ҳосилдорлик 34.5 центнерга тушиб қолди. Қолган бригадалар 40-50 центнердан пахта етиштираётган бир пайтда бу бригаданинг кам ҳосиллиги Абдуолимни ўйлантириб қўйди. У бригада аъзолари билан «Самарадорлик ва сифат» мавзуида суҳбат ўтказди. Бригадир Раҳмонали Шарифбоевга эса бригада иш фаолиятини таҳлил қилиб, пахтакорлар билан суҳбат ўтказишни топширди. Натижа кутилгандан ҳам аъло бўлди. Хато ва камчиликларини тўғри тушуниб етган бригада аъзолари келаси йили ҳосилдорликни гектар бошига 45 центнерга етказди.

Колхозда ҳосилдорликнинг юқори бўлиши, план ва мажбуриятларнинг ошириб бажарилиши кўп жиҳатдан колхозчилар ўртасида олиб борилаётган ғоявий-сиёсий ишларнинг тўғри йўлга қўйилганлигига боғлиқ. Шуларни назарда тутиб, ҳар бир бригадага биттадан агитатор, тўрттадан сиёсий ахборотчи бириктиб қўйилган. Партия ва ҳукуматимизнинг қарор ва кўрсатмаларини кишилар онгига тўғри етказишда уларнинг роли катта бўлмоқда. Сиёсий, иқтисодий, маданий ва халқаро ҳаёт секцияси аъзоларининг ҳар ҳафтада бригада шийпонларида уч-тўрт мартадан ўтказаётган лекция, суҳбатлари колхоз аъзоларининг ердан унумли фойдаланиш, ҳосилдорликни ошириш учун олиб бораётган ишларини кучайтиришга яқиндан ёрдам бермоқда. Бу йилда колхоз бўйича пахта ҳосилдорлигини 45 центнерга етказиб, давлатга 6.800 тонна «оқ олтин» хирмони топшириш учун бел боғлаган азамат пахтакорлар Н. Нурматов А. Муҳаммадалиев, Х. Эргашев ва Г. Абдурашидова каби агитация-пропаганда иши жонкуярларининг номини ҳурмат билан тилга оладилар.

Бу ишларни амалга оширишда дала шийпонларининг роли катта. Барча қулайликларга эга бўлган ҳордиқ масканлари ҳаммавақт тарғиботчилар хизматида. Ҳар ойда ўтказиб туриладиган дала шийпонлари кўриги эса бригада аъзоларининг ўз шийпонларини намунали тутишларига хизмат қилмоқда. Бундан ташқари колхозни «Ёш томошабинлар театри» оталиққа олган бўлиб, вақти-вақти билан концерт программалари ва пьесалар намойиш қилиб туради. Яхши дам — меҳнатга ҳамдам эканлиги эса ҳеч кимга сир эмас. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комилжон Азимов раислик қилаётган Охунбобоев номли колхознинг 1977 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланиши ҳам коллективда маданий-маиший, ғоявий-тарбиявий ишларнинг яхши йўлга қўйилганлигига яққол мисол бўла олади.

— Агитаторларимизнинг олиб бораётган ишлари айниқса диққатга сазовор. — деди колхоз партия ташкилотининг секретари Асомиддин Мираҳмедов. — Таълим-тарбия ишларининг тўғри йўлга қўйилиши ҳосилдорликнинг йилдан-йилга ошиб боришига замин ҳозирламоқда. Абдураҳмон Бекмуродов бошчилик қилаётган бригада аъзоларининг бу йил гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олишлари ҳам шу ишларимиз самарасидир. Айниқса бу соҳада жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилаётган Абдуолим Муҳаммадалиевнинг номини фахр билан тилга олишимиз мумкин. У олиб бораётган агитация-пропаганда ишлари, сиёсий ўқиш группасидаги мазмундор лекциялари билан колхоз аъзолари орасида ҳурмат қозонган. КПСС Марказий Комитетининг «Лекция пропагандасининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қароридан руҳланган агитатор-пропагандистларимиз ўз фаолиятларини янада яхшилашга қатъий бел боғлаб, меҳнат қилмоқдалар. Бу ишлар зиммамизга олган план ва мажбуриятларимизнинг ошиғи билан бажарилишини таъминлаш учун хизмат қилишига шак-шубҳа йўқ.

«План ва мажбуриятларимизнинг бажарилишини идеология жиҳатидан таъминлашнинг маъноси нима? Бунинг маъноси — оммага ғоявий-сиёсий таъсир ўтказишнинг барча форма ва воситалари, чунончи, социалистик мусобақа, меҳнатга коммунистик муносабат характери, бутун оғзаки, ёзма агитация ва пропагандамизни, бадиий ижодкорликни ана шу вазифаларни ҳал этишга бўйсундириш демакдир», — деган эди Ш. Р. Рашидов республика партия ташкилоти активи йиғилишида сўзлаган нутқида. Бу сўзлар Абдуолим Муҳаммадалиев каби партия ва ҳукуматимизнинг сиёсатини омма орасида кенг тушунтириб беришга бел боғлаган агитатор ва пропагандистларнинг вазифа ва мақсадларини ёркин ифодалаб турибди.

Текис йўлдан бир йигит дадил одим ташлаб келмоқда. Юз-кўзларидан ўз касбини севган одамлардагина бўладиган мамнунлик ифодаси. У колхозчилар ўзини сабрсизлик билан кутишаётганини яхши билади. Шунинг учун ҳам улар билан тезроқ учрашишга шошилмоқда.

Ғ. РАҲМАТУЛЛАЕВ.

Тошкентдаги Ю. А. Гагарин номли тўқимачилик машинасозлиги заводида мураббийлик ҳаракати тобора оммалашмоқда. Суратда: 2-механика цехининг илғор токарларидан бири, тажрибали устоз А. Тухватулин (ўнгда) шогирди Н. Герасимов тайёрлаган буюм сифатини кўздан кечираётир. Ёш ишчи мураббийси эришган марраНи қўлга киритиш учун астойдил интилиб, ҳозир 1979 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ҚИЗИҚАРЛИ СЕМИНАР

Яқинда Жомбой район партия комитетининг мажлислар залида район партия комитети, «Билим» жамияти область ташкилотининг лекторлик санъати масалалари бўйича илмий методик совети ва «Билим» жамиятининг район ташкилоти ҳамкорлигида «КПСС XXV съезди қарорлари асосида лекторлик маҳоратини янада ошириш тўғрисида» қизиқарли семинар бўлиб ўтди.

Семинарда райондаги колхоз ва совхоз партия комитетлари ва бошқа ташкилотларнинг бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, партия ва комсомол активлари қатнашдилар.

Семинарда «Лекция пропагандасининг педагогик асоси», «Лектор тили маданияти ва оғзаки нутқ услублари», «Лекторлик санъатида сатира ва юмордан фойдаланиш», «Нотиқ ва аудитория» деган темаларда қизиқарли докладлар тингланди.

Семинар охирида республика олий суди коллегиясининг аъзоси О. Отажонов Ўзбекистон ССР янги Конституцияси (Асосий Қонуни) ҳақида доклад қилди.

Г. МЕЛИЕВ,
Самарқанд область Жомбой районидаги В. И. Ленин номли 6-ўрта мактаб бошланғич партия ташкилотининг секретари.

ИШЧИ СИНФИНИНГ МАЛАКАЛИ ЎРИНБОСАРЛАРИНИ ЕТИШТИРАЙЛИК

ҲУНАРЛИ БЎЛИШ ҒУРУРИ

Ҳунар-техника таълими халқ хўжалиги учун малакали ишчи кадрлар тайёрлашнинг ҳаёт синовидан ўтган энг мақбул системасидир. Бу соҳа ташкил топгандан буён саноат ва қишлоқ хўжалиги учун кўп кадрлар етиштириб берди. Коммунистик қурилиш миқёслари мисли кўрилмаган даражада кенгайиб кетганлиги, илмий-техника революцияси тобора кенг қулоч ёяётганлиги муносабати билан юқори малакали ишчи кадрларга бўлган талаб ортиб боряпти. КПСС XXV съездида бу муҳим масалага алоҳида эътибор берилганлиги бежиз эмас!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими системасида ўқитиш ва тарбиялаш жараёнини янада такомиллаштириш тўғрисида махсус қарор қабул қилди. Бу соҳада ҳамма ерда бўлганидек, Андижон областида ҳам катта ишлар қилинди. Ишчи синфининг малакали ўринбосарларини етиштиришга эътибор кучайтирилди, ҳунар-техника таълимига раҳбарлик яхшиланди.

Кейинги йилларда областда ҳунар-техника таълими тармоқлари кенгайди, ўқувчилар контингенти ва касб ўргатиш тури кўпайди. Ўқув-тарбия ишлари бирмунча яхшиланди, 1970 йили областда атиги 10 та ҳунар-техника билим юрти бор эди. Уларда 3630 нафар йигит-қизга 22 хил ҳунар ўргатиларди, холос.

Ўтган йиллар давомида ҳунар-техника билим юртлари сони 30 тага етди. Шундан 15 тасида ўрта маълумот ҳам берилади. Бу илм даргоҳларида қарийб 15 минг йигит-қиз 70 мутахассислик бўйича таълим оляпти. Тўққизинчи беш йилликда халқ хўжалиги учун 16 минг 240 малакали ишчи кадрлар етказиб бердик. Шундан 6200 киши қишлоқ механизаторларидир.

Ёшларга ҳунар ўргатишда корхона ва хўжаликларнинг эҳтиёжларини ҳисобга оляпмиз. Ўтган йили областда маҳаллий саноат корхоналари учун юқори малакали куloллар, қишлоқ хўжалиги учун электр ва алоқа монтёрлари, электр насос усталари, ун заводлари учун мастерлар, мактабгача тарбия муассасалари учун пазандалар тайёрлаш йўлга қўйилди.

Партия, совет ва оталиқ ташкилотларининг амалий ёрдамлари туфайли ҳунар-техника билим юртларининг моддий базаси анча мустаҳкамланди. Билим юртлари учун қатор ўқув корпуслари, ётоқхоналар, ошхоналар ва спорт заллари қурилди. Андижон шаҳридаги 107-, 110-, 118-, Балиқчи районидаги 30- ва 34-ҳунар-техника билим юртлари комплекслари, Пахтаобод районидаги 18-ҳунар-техника билим юртининг ётоқхонаси қад кўтарди.

Областимизда ҳар бир билим юрти маълум бир ташкилотнинг оталигида. Улар ўз оталиғидаги ўқув юртлари моддий базасини мустаҳкамлашнинг чинакам жонкуярига айландилар. Ўнинчи беш йилликнинг ўтган икки йилида оталиқ ташкилотлари билим юртларига 66 та станок ва қишлоқ хўжалик машинаси, 60 та тикув машинаси, 3 та электр пайвандлаш асбоби, 2 та енгил, 4 та юк автомашинаси, битта автобус, 3 та экскаватор ва бошқа жиҳозлар ажратиб бердилар. Бу борада «Андижанирмаш» заводи, «Андижанводстрой» трести, «Андижангидрострой» бошқармаси ва бошқа оталиқ корхоналар яхши ташаббус кўрсатмоқдалар.

Ўқув-тарбия жараёнларини такомиллаштириш соҳасида ҳам талай ишлар қилинди. Фақат ўтган йилнинг ўзида билим юртларида 35 та янги ўқув кабинети, 27 лаборатория, 39 устахона очилди.

Дарс беришда ўқув-техника воситаларидан кенг фойдаланилмоқда. Билим юртларида ишлаётган 1336 ходимдан 548 таси олий, 386 таси тўлиқсиз олий ва махсус ўрта маълумотга эга. 71 киши олий ўқув юртларида сиртдан ўқияпти. Бултур 112 ходим ўз малакасини оширди, 63 мастер стажировкада бўлди.

Буларнинг ҳаммаси ўқув-тарбия ишлари савиясини кўтаришга, билим юртларида ўқувчиларнинг техника ижодкорлигини оширишга самарали таъсир кўрсатмоқда. Натижада ўқувчиларнинг аксарияти билим юртларини юқори разряд билан тамомлаяпти. Ўтган ўқув йилида таҳсил кўрган ўқувчиларнинг тенг ярми «яхши» ва «аъло» баҳоларга ўқиди. 491 ўқувчи давлат имтиҳонида юқори разряд олишга эришди. 682 ўқувчи билим юртларини имтиёзли ҳужжат билан битирди.

Ёшларга пухта билим беришда ўқитишнинг кабинет системаси қўл келмоқда. Ҳозир областимиздаги барча билим юртларида ўқитиш тўла кабинет системасига ўтказилди. Ишлаб чиқариш таълимига эътибор кучайтирилди. Ҳамма билим юртларида устахоналар барпо этилган. «Андижанирмаш», авторемонт заводларида, трикотаж фабрикасида ўқувчилар учун махсус ишлаб чиқариш цехлари очилди. Қишлоқларда жойлашган билим юртларида ўқув-тажриба хўжалиги учун ер ажратиб берилган. Бу, ўқитишни ишлаб чиқариш билан боғлаш имкониятини бераётир.

Билим юртларини битирган йигит-қизлар ҳаётдан ўз ўрнини тезда топиб олмоқдалар. Масалан, «Андижанирмаш» заводида ишлаётган ишчиларнинг учдан бир қисми ҳунар-техника билим юртларининг собиқ талабаларидир. Машҳур пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маннон Жалолов, таниқли механизатор Ҳафиз Полвонов 19-ҳунар-техника билим юртида таълим олган эди. Улар ҳозир йирик хўжаликларга моҳирлик билан раҳбарлик қилмоқдалар. Шу билим юртининг собиқ талабаси Тошхон Хожиқосимова райкомнинг биринчи секретари даражасига кўтарилди.

Ўқувчиларда меҳнатга муҳаббат, танлаган касбига меҳр уйғотиш мақсадида конкурслар ўтказилмоқда. 1977 йилда ўтказилган ана шундай конкурсларда 1000 дан ортиқ талаба қатнашди. 74 ўқувчи конкурс ғолиби деб топилди. Кўпгина ўқувчилар республика ва Иттифоқ миқёсидаги конкурсларда иштирок этиб, яхши натижаларга эришдилар.

Ўқувчиларни интернационализм руҳида тарбиялаш соҳасида олиб борилаётган ишлар ҳам диққатга сазовордир. Қатор билим юртларида интернационал дўстлик клублари ташкил этилган. Клуб аъзолари иттифоқдош республикалар ва социалистик мамлакатлардаги ҳунар-техника билим юртларининг талабалари билан хат ёзишиб турадилар.

Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашни ҳам унутганимиз йўқ. Барча билим юртларида жанговар шон-шуҳрат хоналари бор. Ҳозир уларда ДОСААФнинг 24 бошланғич ташкилоти ишлаб турибди. Ўқувчиларни атеизм руҳида тарбиялаш борасида анча ишлар қилинди. 30-қишлоқ ҳунар-техника билим юртида ташкил этилган илмий атеизм халқ университети республика кўригида ғолиблар қаторидан ўрин олди.

Билим юртларида физкультура ва спорт ишлари анча жонланиб қолди. Кейинги икки йил ичида 4 та СССР спорт мастери, 29 нафар спорт мастерлигига номзод, 152 та биринчи разрядли спортчи тайёрланди.

Ютуқларимиз кўп. Лекин камчиликлар ҳам йўқ эмас. Айрим билим юртларининг моддий базаси талабга жавоб бермайди. Олтинкўлдаги 64-, Қўриқ Комсомолобод районидаги 129-, Бўздаги 44-ҳунар-техника билим юртларида аҳвол ана шундай. Оталиқ ташкилотлари — 24-қурилиш тресты, «Оқ олтин» совхози, «Партия XX съезди» колхози бу билим юртларига кўнгилдагидек ёрдам кўрсатмаётирлар. Берган машина-жиҳозлари эски.

Билим юртлари ўртасида социалистик мусобақани ташкил этиш ва унинг таъсирчанлиги учун кураш суст. Ўзаро текширишлар ўтказилмайди. Мактаблар билан билим юртлари ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатилмаган. Халқ маорифи бўлимлари ва мактаблар ҳунар-техника билим юртларига ўқувчилар жалб этишдан ўзларини четга олаётирлар.

Ҳозир бутун куч, билим ва тажрибамиз халқ хўжалиги учун кўплаб малакали кадрлар етказиб бериш юзасидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажаришга қаратилган.

О. МАМАЖОНОВ.
Андижон область ҳунар-техника таълими бошқармасининг бошлиғи.

ТУҒАНМАС ХАЗИНА

МОЙЛИ УРУҒЛАРДАН САНОАТ УСУЛИДА ФОЙДАЛАНИШНИНГ АЙРИМ МАСАЛАЛАРИ

Чигит мағзи—катта хазина. Унда мой, энг қимматли оқсил, фитин, госсипол, фосфатид, қанд ва витаминлардан: стирин, токоферрол, каротиноидлар бор. Ҳозирги технологик схема асосида мой олиш жараёнида мағиз майдаланиб намлангач, юқори ҳароратда узлуксиз ишловчи қозонларда бир соат қовурилади. Қовурилган мағиз талқони шундан кейин узлуксиз ишловчи прессларга тушади ва юқори ҳарорат, юқори босим остида мойи олинади. Кунжарада қолган мойни узлуксиз ишловчи экстракторларда бензин ёки гексан билан эритиб олинади. Мойсиз кунжара (шрот)даги бензин шнекли буғлатгичларда, юқори ҳароратда ҳайдалади. Натижада шрот таркибидаги оқсил моддаларнинг энг қимматли қисми госсипол билан кимёвий реакцияга киришиб, ҳазм бўлмайдиган даражага айланади. Витаминларнинг бир қисми ўзгаради. Шунинг учун чигит таркибидаги табиат яратган қимматли моддаларни ўзгартирмасдан, ўз ҳолида ажратиб олиш олимлар ва инженер-техник ходимлар олдида турган муҳим вазифадир.

Мойдан госсиполни антранилат кислота билан бириктириб, антранилат госсипол олишни Бутуниттифоқ мой илмий-текшириш институти олимлари Қўқон ёғ-мой комбинати инженер-техниклари билан ҳамкорликда шу корхонада жорий қилдилар. Олинган антранилат госсипол резина заводларида шиналарнинг мустаҳкамлигини ошириш учун қўлланилмоқда.

Мағиздан юқори сифатли мой, техник госсипол, госсиполсиз юқори протеинли шрот, шротдан чорва моллари учун ва озиқ-овқатда ишлатиладиган оқсил, медицинада ишлатиладиган фитин олиш технологик схемаси Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ўсимлик моддалари химияси институтида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони академик С. Ю. Юнусов раҳбарлигида ишлаб чиқилди. Институт илмий ходимлари ишлаб чиққан пахта мойидан техник госсипол олиш технологик схемаси Қўқон ёғ-мой комбинатида синаб кўрилди ва у муваффақият билан ўтди. Ҳозир комбинат инженер-техник ходимлари олимлар билан ҳамкорликда саноат миқёсида техник госсипол олиш учун лойиҳа ишларини олиб бормоқдалар.

Чигит мағзидан комплекс фойдаланиш схемаси республика Озиқ-овқат саноати министрлигида ва Қўқон ёғ-мой комбинати инженер-техник ходимлари билан бир неча бор муҳокама қилинди. Шротдан оқсил, фитин олишни Қўқон ёғ-мой комбинати қошидаги данак заводида жорий этишга қарор қилинди.

Маълумки, Ўзбекистондаги ва Ўрта Осиёдаги бошқа республикаларнинг консерва ва вино пунктларида турли мева данаклари, узум ва помидор уруғи кўп миқдорда йиғилиб қолади. Консерва заводи чиқитлари кўпинча чорва моллари ёки паррандаларга берилади. Уруғ таркибида кўп миқдорда (17-30 процент) мой сақланганлиги учун чорва моллар организмида яхши ҳазм бўлмайди, аксинча, уларни касал қилади. Бу чиқитлардан шу кунгача фойдаланмасдан келинар эди. Ваҳолонки, ўрик, шафтоли, олхўри данакларидан медицинада, помидор ва узум уруғидан эса озиқ-овқат ва лак-бўёқ саноатида ишлатиладиган мойлар олиш мумкин. Бу нарса ҳисобга олиниб, Қўқон ёғ-мой комбинати қошида данаклардан ва бошқа уруғлардан ёғ оладиган замонавий завод қурилди. У йилига 1717 тонна ўрик, 1276 тонна шафтоли, 326 тонна олхўри, 103 тонна гилос ва 10 тонна олча данакларидан медицинабоп фармакопей мойи, 7 минг тонна узум уруғи ҳамда 2 минг тонна помидор уруғидан эса озиқ-овқат ва лак-бўёқ саноатида ишлатиладиган мой олиш қувватига эга. Бироқ, 1977 йили корхонада 1510 тонна ўрик данаги ва 433 тонна узум уруғидангина мой олинди, холос. Завод хом ашёсиз қолганлиги туфайли 7 минг тонна соя уруғидан ва пахта чигитидан мой олишга мажбур бўлди. Республикамизнинг ўзидаги вино пунктларида 4 минг 200 тонна узум уруғи чиққани ҳолда данак заводига борйўғи 433 тоннаси юборилди.

Тадқиқотлар шуни кўрсатадики, узум уруғида 17-20 процент мой, таркибида эса витамин А, Д ва 0.2 процентгача токоферрол (витамин Е), тўйинмаган кислоталардан 45-72 процент олеин, 12-33 процент линол ва 2 процент линолен кислоталар бор. Шунга кўра, бу мой тез ҳазм бўладиган витаминларга бой ҳисобланади ва у тозалангандан сўнг озиқ-овқатда, кондитер ҳамда лак-бўёқ саноатида ишлатилиши мумкин. Шрот бўлса чорва моллари боп озуқа.

Помидор уруғи таркибида 26-32 процентгача юқори сифатли мой мавжуд. Унинг таркибида 80-85 процентгача тўйинмаган кислоталар сақланади. Организмда тез ҳазм бўлади. У витаминларга жуда бойлиги туфайли узоқ муддат (3-4 йил) сақланганда ҳам бузилмайди.

Бу мой ўзига хос ёқимли ҳидга эгалиги учун уни салат мойи сифатида ва консервалар тайёрлашда ишлатиш мумкин. Шрот таркибида оқсил моддаларидан ташқари, 0.5 процент стероидлар бор. Стероидларни ажратиб олиш, ундан турли гармонал препаратлар тайёрлаш устида СССР Фанлар академиясининг Зелинский номидаги Органик химия институтида тадқиқот ишлари олиб борилмоқда.

Ўзбекистондаги консерва заводларида йилига 1,5 минг тонна помидор уруғи чиқади. Афсуски, бундай қимматли хом ашё ўз ўрнида фойдаланилмаётир. Агар помидор уруғи консерва заводларида махсус мосламаларда сув билан ювилиб, оддий СПК-90 маркали картошка қуритадиган сушилкаларда ёки бошқа типдаги сушилкаларда ва махсус майдонларда қуритилгач, мой заводларига юборилса, қўшимча 400 тонна олий сифатли мой ва чорва моллари учун тўйимли шрот олинган, консерва заводлари эса анча даромад олган бўлур эдилар.

Бизда ва қардош республикаларнинг баъзи консерва заводларида анор шарбати тайёрланади. Лекин анор уруғи ва пўчоғи ташланади. Маълум бўлишича, анор уруғи таркибида 17-20 процент тез қурийдиган мой сақланаркан. Анор мойининг таркибида юқорида айтиб ўтилган витаминлар ва 60 процент уч қўш боғли (пуник) кислота, 10,8 процент олеин, 13.6 процент линол кислота бор. Ундан чет элдан келтирилувчи тез қурийдиган мойлар ўрнига лак-бўёқ саноатида катта муваффақият билан фойдаланиш мумкин.

Ўсимлик моддалари химияси институти олимлари Қўқон ёғ-мой комбинати ва Қува консерва заводи ходимлари билан ҳамкорликда 12 тонна анор уруғидан 1.5 тонна анор мойи олдилар ва бу мойдан Тошкент лак-бўёқ заводида қимматли маҳсулотлар тайёрланди. Анор пўстлоғи қимматли хом ашё ҳамдир. Унда таннин (ошловчи модда) ва 6 процент атрофида пектин моддалари борлиги аниқланди.

Ушоқ ерда ётса, увол бўлмасин деб уни дарҳол қўлга оламиз, кўзга сурамиз. Бироқ, озиқ-овқат саноати, «Узплодоовощвинпром» бирлашмаси ва матлубот кооперацияси ходимлари юзлаб тонна, цистерна-цистерна олий сифатли мойларнинг исроф бўлишига бефарқ қарамоқдалар. Натижада бундай қимматли хом ашёлар эътибордан четда қолиб, нобуд бўлаётир. Планлаштирувчи ташкилотлар консерва заводлари ва вино пунктларидаги данак ва уруғлардан оқилона фойдаланиш йўлларини жиддий ўйлаб кўришлари керак. Давлат ва халқ манфаатлари шуни талаб қилмоқда.

А. УМАРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ўсимлик моддалари химияси институтининг лаборатория мудири, химия фанлари доктори.

Ю. ЁҚУБОВ,
Қўқон ёғ-мой комбинати директори, республикада хизмат кўрсатган рационализатор.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пилла топшириш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилдилар:

Тошкент райони (район партия комитетининг секретари Ю. Толипов, район ижроия комитетининг раиси А. К. Абдуқалиев, район комсомол комитетининг секретари Н. Лутфуллаев, бош пилла қуритиш идорасининг директори М. Ҳамидов).

Оққўрғон райони (район партия комитетининг секретари Э. Хатамов, район ижроия комитетининг раиси С. Ғойипов, район комсомол комитетининг секретари С. Ваҳромов, бош пилла қуритиш идорасининг директори Б. Машрапов).

Чиноз райони (район партия комитетининг секретари К. В. Мамедов, район ижроия комитетининг раиси Э. Бойназаров, район комсомол комитетининг секретари Т. У. Умаров, бош пилла қуритиш идорасининг директори Х. Ахтамов).

Гагарин райони (район партия комитетининг секретари Л. Норқобилов, район ижроия комитетининг раиси Ч. Қувондиқов, район комсомол комитетининг секретари Д. Собиржонова, бош пилла қуритиш идорасининг директори А. Мусурмонқулов).

Косон райони (район партия комитетининг секретари Д. Д. Тўлаганов, район ижроия комитетининг раиси Д. Гаффоров, район комсомол комитетининг секретари Г. Зубайдуллаева, бош пилла қуритиш идорасининг директори С. Қўзибоев).

Нишон райони (район партия комитетининг секретари Ж. Хушназаров, район ижроия комитетининг раиси Х. Каримов, район комсомол комитетининг секретари С. Хўжақулов, бош пилла қуритиш идорасининг директори К. Одилов).

Қарши райони (район партия комитетининг секретари И. Очилов, район ижроия комитетининг раиси Ш. Файзуллаев, район комсомол комитетининг секретари А. Бузруков, бош пилла қуритиш идорасининг директори О. Сувонқулов).

Ульянов райони (район партия комитетининг секретари А. Умиров, район ижроия комитетининг раиси У. Ваҳромов, район комсомол комитетининг секретари С. Турсунов, бош пилла қуритиш идорасининг директори А. Шоназаров).

Усмон Юсупов райони (район партия комитетининг секретари Қ. Маҳмудов, район ижроия комитетининг раиси А. Орзиқулов, район комсомол комитетининг секретари М. Неъматов, бош пилла қуритиш идорасининг директори А. Тўрақулов).

Ромитан райони (район партия комитетининг секретари Я. Наврўзов, район ижроия комитетининг раиси Н. Қаландаров, район комсомол комитетининг секретари З. Қурбонова, бош пилла қуритиш идорасининг директори С. Беҳбудов).

Қоракўл райони (район партия комитетининг секретари С. К. Жўраев, район ижроия комитетининг раиси М. Сувонова, район комсомол комитетининг секретари Р. О. Тожиев, бош пилла қуритиш идорасининг директори Чўллиев).

ИЛҒОРЛАР МАРРАСИ

Қўқон суперфосфат заводи коллективи кейинги йилларда ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда катта муваффақиятларга эришмоқда. Корхона ишчилари, инженер техник ходимлари зиммаларидаги мажбуриятларни бажариш йўлида астойдил меҳнат қилишмоқда. Кўп ишчилар ўз зиммаларига қўшимча мажбуриятлар олиб мардонавор ишлаяпти.

Завод цехларини техник жиҳатдан қайта қуроллантириш самарадорлик ва сифатни оширишда муҳим роль ўйнади. Бунинг натижасида корхонада кўплаб сифатли маҳсулотлар тайёрланмоқда. Ўнинчи беш йилликнинг зарбдор йилининг шу давригача пландан ташқари беш минг тоннадан ортиқ сифатли минерал ўғитлар тайёрланди.

СУВ-ТАЖРИБАКОР ДЕҲҚОНЛАРГА

ҒЎЗА ПАРВАРИШИДА СИФАТНИ ОШИРАМИЗ

Совхозимиз районадаги мўл ҳосилли хўжаликлардан саналади. Экин майдонларимизнинг талайгина қисмини янги ўзлаштирилган ерлар ташкил этади. Хўжалигимизнинг «Хазарбоғ» бўлими базасида «Октябрь 60 йиллиги» совхози ташкил топди. Шу муносабат билан серунум ерлар янги хўжалик ихтиёрига топширилди. Янгидан кўплаб майдонларни ўзлаштиришга тўғри келди. Бу ишни коллективимиз шараф билан уддалади.

Пахтакорларимиз ўтган йили областда биринчилар қаторида ғалаба рапортига имзо чеккан эдилар. Она-Ватанга 14 минг 600 тонна «оқ олтин» армуғон этилди. Ҳар гектар ердан ўртача 41 центнердан хирмон кўтардик. Ҳосилнинг 8 минг тоннаси машиналар билан терилди. Меҳнатда қўлга киритган зафарларимиз партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. Совхозимиз коллективи КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили учун белгиланган марраларимиз яна ҳам юксак. Бу йил она-Ватанга 16 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олганмиз. Шундан 12 минг тоннаси машиналар билан териладн. Хўжалигимизнинг барча ишчилари, мутахассислари ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш мақсадида ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланмоқдалар. 3445 гектар ерга экилган чигит бехато ундириб олинди. Ғўза парваришини тобора авж олдирмоқдамиз. Ниҳолларни озиқлантириш, яганалаш, суғориш, чуқур культивация ўтказиш ишлари бир-бирига боғлаб олиб борилаётир. Ҳар бир юмуш меъёрида амалга оширилмаса, кўзланган ҳосилни олиш қийин, албатта. Шу боисдан ҳам меҳнатчиларимиз иш кунидан имкони борича унумли фойдаланаётирлар.

Бу йилги мураккаб об-ҳаво шароити чигит экишдан сўнг қатор қийинчиликларни келтириб чиқарди. Уруғ униб чиқмасиданоқ устма-уст ёғингарчилик бўлиб, катта майдонларда қатқалоқ юзага келди. Натижада, чигитнинг униб чиқиши сустлашди, янги униб чиққан ғўзалар сарғая бошлади. Ердаги намнинг меъёридан ортиқлиги, ҳароратнинг пастлиги бунга сабаб бўлган эди. Шошилинч чора-тадбирлар кўришга киришдик. Культивация ёрдамида тупроқни шамоллатиб, ортиқча намни қочирмоқдамиз, айни пайтда қўшимча маҳаллий ўғит солиш йўли билан ривожланишдан орқада қолган ниҳолларни ўстириб олишга ҳаракат қиляпмиз.

Яқинда областимиз қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда дала ишларининг бориши, ноқулай об-ҳаво шароитида юз берган қийинчиликларни мардонавор енгиш режалари белгилаб олинди. Эндиликда областнинг барча хўжаликларида ана шу режаларни амалга ошириш йўлида қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Барча қишлоқ хўжалик техникасидан унумли фойдаланилмоқда, илғорлар тажрибаси кенг қўлланилмоқда, социалистик мусобақа тобора авж олдирилмоқда.

Гектарларда кўчатлар сони тўлиқ бўлмаса мўлжалдаги ҳосилни олиш қийин. Буни эътиборга олган меҳнаткашларимиз гектарларнинг тўлиқ бўлишини таъминлашга алоҳида эътибор бераётирлар. Анчагина майдонларга чигитни қайтадан экдик. Бу ерларда уруғ ердан бош кўтармаёқ ёғингарчилик бўлиб, қатқалоқ ҳосил бўлди. Уюшқоқлик билан меҳнат қилишимиз натижасида қатқалоқни тез орада тугатишга эришдик. Шу кунларда барча пахтазорларимизда ғўзанинг биринчи парвариши тугалланиб, иккинчи парвариш авж олдирилмоқда. Бу йил ҳар бир гектар майдонда ўтган йилдагига нисбатан 15-20 минг туп кўп кўчат бўлишини таъминлашни асосий вазифа қилиб қўйдик. Яганалашни муваффақиятли тугалладик.

Баҳор кунларида ёғингарчилик кўп бўлганлиги сабабли пахтазорларни бегона ўт босди. Бу қийинчиликларни ҳам енгиш тадбирларини белгилаб олдик. Барча культиваторлар, ишчи кучлари, бегона ўтга қарши курашга сафарбар этилди. Бу иш ҳозирги кунда жадал давом эттирилаётир. Ғўза парваришида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Барноева, Ленин ордени кавалери М. Фаёзова ҳамда Т. Тошев, У. Рамазонов ўртоқлар бошқарувчилик қилаётган бўлимларнинг азаматлари алоҳида ибрат кўрсатишаётир. Бу бўлимларда ғўзаларни биринчи парвариш қилиш билан бир қаторда ҳар гектарига 200 килограммдан азотли ва 5-7 тоннадан маҳаллий ўғит солиняпти. Бу ерда намни сақлаш, ғўзаларнинг барқ уриб ривожланишини таъминлайди.

Шу кунларда хўжалигимиз пахтазорларида юзта чопиқ трактори, 200 та культиватор унумли ишлатилмоқда, ниҳоллар сифатли парвариш қилинаётир. Хўжалигимизда мўл ҳосил учун курашаётган бригадалар кўпайди. Ш. Собиров, Ў. Олтинова, Р. Камолов, Ж. Жабборов, Н. Жумаев, Р. Шарипов, Д. Барноев, К. Рамзиев каби моҳир пахтакорлар раҳбарлик қилаётган бригадаларнинг коллективлари ғўза парваришида пешқадамлик қилишмоқда. Бу бригадаларда культивацияни сифатли ўтказиш билан бир қаторда ғўзаларни озиқлантириш ҳам яхши йўлга қўйилган. Республика Олий Совети депутати Н. Назруллаев ҳамда Н. Азизов, Ш. Холиқов, Д. Ражабов, М. Тоиров каби ўнлаб моҳир механизаторлар культивацияни озиқлантириш билан бир вақтда ўтказишда маҳорат кўрсатаётирлар.

Шу ўринда ғўзаларни эрта озиқлантиришнинг афзалликлари ҳақида батафсилроқ тўхталиб ўтмоқчиман. Ҳосилдорликни оширишнинг муҳим омилларидан бири ғўзаларни минерал ва органик ўғитларга ўз вақтида тўла қондиришдир. Ўғитлар ғўзаларнинг соғлом ўсишини таъминлабгина қолмасдан тезроқ шоналаши, гуллаши, кўсаклаши, кўсакларнинг барвақтроқ очилиши, салмоқдор бўлиши, пахта сортининг кўтарилишида ҳам ижобий роль ўйнайди.

Бу жараёнда минерал ўғитларнинг роли катта. Лекин органик ўғитларнинг аҳамияти ҳам бундан кам эмас. Бу йилги вазият ғўзаларни ҳар йилдагидан камида бир марта, айрим чигит қайта экилган майдонларда икки марта қўшимча озиқлантиришни тақозо этади.

Лекин тупроқ қизимаяпти, бунга табиий ҳароратнинг пастлиги сабаб бўляпти. Биз мутахассислар ва бободеҳқонларимиз билан маслаҳатлашиб, омборларда сақланаётган борлиқ минерал ўғитларни 15 июнгача пахтазорларга солиб бўлишни лозим топдик. Шу асосда ҳар бир бригада, механизаторга топшириқлар бердик, унинг ижроси кузатиб борилянти. Органик ўғитларни ҳам кўп тўплаган эдик, уни ҳам коришмага аралаштириб ерга соляпмиз.

Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатдики, мавжуд ўғитлар билан ғўзаларнинг озуқага бўлган эҳтиёжини қондириш қийин. Шуни ҳисобга олиб мавжуд ўғит тўплаш бригадаси ёнига яна бир бригада қўшдик, унга транспорт воситалари, ишчи кучлари, ёрдамчи материаллар ажратдик. Ҳозир чорва комплекси, фермалар, совхоз ишчилари, хизматчиларининг молхоналари, қўйхоналари, паррандахоналаридаги органик ўғитлар тезкорлик билан далага ташиб чиқарилянти, бир қисми ғўзаларга «шарбат» усулида оқизиш учун хандакларга тўпланяпти. Органик ўғитлар сув билан қатор ораларига оқизилса илдизларга тезроқ етиб боради, яхши таъсир кўрсатади.

Ўғитлардан фойдаланишда картограммага риоя қиляпмиз. Мутахассисларимиз қайси картага ўғитларнинг қайси турини, қанча нормада солишни аниқлаб бермоқдалар. Масалан, алмашлаб экиш схемаси асосида пахтазорга айлантирилган пайкалларга азотли ўғитлар камроқ, бошқа хил ўғитлар эса кўпроқ солинмоқда. Чунки уч йиллик беда ҳар гектар ерда ярим тоннагача азот моддаси тўплайди. Ғўзаларни тезроқ ўстириш, шоналатиб гуллатишда фосфор ва бошқа ўғитларнинг ролини сира камситмаслигимиз керак. Биз ички имкониятларни ҳисобга олиб ҳамма пахта майдонларимизнинг ҳар гектарига ўртача 18-20 тонна органик ўғитлар солишни планлаштирдик, шунга эришамиз.

Қатор ораларига солинган ўғитлар ўсимликнинг ривожига тез таъсир кўрсатиши керак. Бу борада ҳам мутахассисларимиз яхши маслаҳатлар бердилар. Биз ўғитларни бегона ўтлар, хашаротлар бутунлай йўқотилган пайкаллардан ерга солишга киришдик. Шундай қилинганда ўғитлардан фақат ўстиришга қолдирилган ғўзалар баҳраманд бўлади, самарадорлик ортади. Ундан ташқари бу йилги шароитда ўғитларни ғўзаларнинг илдизига яқинроқ қилиб солишимиз, бунинг учун СУЗ аппаратларини шунга мослаштиришимиз керак. Боиси ер совуқлиги, ҳарорат етишмаслиги туфайли ўсимлик яхши илдиз ота олмаяпти.

Ўғитларни яхши омборларда сақладик, донадорлигини йўқотмадик. Эндиги вазифа омборлардан далаларга ташиш вақтида исрофгарчиликка йўл қўймаслик, белгиланган норма асосида тезроқ ерга солишдан иборат. Ҳар бир хўжаликда органик ўғит резервлари кўп. Уни қидириб топиш, далаларга ташиб чиқаришни кучайтириш лозим.

Ўғитларни бригадаларга тақсимлашда ҳар бир картанинг ҳолати, ўсимликнинг ўғитларга бўлган талаби алоҳида эътиборга олиниши, нисбатан табиий офат заҳрини кўпроқ тортган бригадаларга амалий ёрдам берилиши керак. Биз минерал ва органик ўғитлардан самарали фойдаланишни ташкил қилган бўлимлар, бригадалар, механизаторларни рағбатлантириб бормоқдамиз. Бугунги бош вазифа — ўғит масаласида давлат омборига умид боғлаб ўтирмасдан органик ўғитлардан кўпроқ ва оқилона фойдаланиш чораларини кўриш ва ҳар бир хўжаликда белгиланган тадбирларни амалга оширишдан иборат.

Она-Ватанга 16 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олган эканмиз, албатта, ваъдамизнинг устидан чиқамиз. Совхозимизнинг аҳил коллективи ана шу улкан мажбуриятни шараф билан бажариш йўлида унумли меҳнат қилаётир. Совхоз маъмурияти, партия ташкилоти дала меҳнатчиларининг иш шароитларини яхшилашга, уларнинг уй-рўзғорлари учун керакли бўлган нарсаларни муҳайё қилишга кун сайин аҳамият бераётир. Бусиз ишда унум бўлиши ва мўлжалдаги маррани эгаллаш қийин.

Ҳ. САИДОВ.
Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхози директори.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Наманган районидаги «Ленинград» колхозида ғўза парвариши намунали ўтказилаётир. Хўжаликнинг Усмонжон Долимов бошлиқ бригадасида бу иш, айниқса, яхши йўлга қўйилган. Моҳир механизатор Юсуфжон Тошхўжаев ҳар куни 6—7 гектар ердаги ғўзага сифатли ишлов бераётир. Бригада аъзолари 95 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олишган. Суратда: моҳир механизатор Ю. Тошхўжаев.

П. Акбаров фотоси.

БИР МИЛЛИОН ТОННА ОЗУҚА ҒАМЛАБ ҚЎЯМИЗ

Қашқадарё областининг колхоз ва совхозларида тузилган 157 та механизациялаштирилган отряднинг ҳаммаси табиий ва экилган ўтларни ўришни давом эттирмоқда. Ўрим-йиғим ва транспорт звеноларининг ишини аниқ ташкил этиш ваъда қилинган бир миллион тонна ҳисобига ҳозирнинг ўзидаёқ 150 минг тоннадан зиёдроқ хашак ғамлаб қўйиш имкониятини берди.

Беданинг биринчи ўрими тугай деб қолди. 24,1 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 62,8 центнердан пичан олинди. Кўпгина хўжаликлар дастлабки икки ўрим ҳисобига оширилган социалистик мажбуриятларини бажаришни, яъни бир ярим-икки йилга етадиган сенаж ғамлаб қўйишни мўлжаллаб турибдилар.

Қашқадарёликлар табиий ўтлоқлардаги ўтларни ҳам муваффақиятли ўриб олмоқдалар. Ёғингарчиликнинг мўл бўлиши лалми ерларда ўтнинг қалин бўлишини таъминлади. Механизаторлар ана шу майдонларнинг ҳар гектаридан 9 центнер ва ундан кўпроқ пичан ўриб олмоқдалар. Ўт-ўланнинг бир қисми ўраларга кўмиб қўйилмоқда, бошқа қисмида эса донадор озуқа ва витаминли талқон тайёрланаётир.

Областда пландаги 56 минг гектар ўрнига ҳозиргача 47 минг гектар майдондаги табиий ўт ўриб олинди (ЎзТАГ).

халқаро воқеалар

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ЯНГИ ЙЎЛДАН

Афғонистон Демократик Республикасида Апрель революцияси давомида собиқ порахўрлик ва эксплуатация режимини тугатган халқ ҳокимиятини мустаҳкамлаш жараёни давом этмоқда. Матбуотнинг хабар беришича, мамлакатнинг турли районларида халқ митинглари ва қабилалар вакилларининг йиғилиши бўлиб ўтмоқда. Митинг ва йиғилишларнинг иштирокчилари «Кобул таймс» газетасининг ёзишича, Нодиршоҳ сулоласига мансуб собиқ ҳокимларнинг халққа қарши олиб борган сиёсатини кескин қораламоқдалар ва янги демократик ҳукуматни қўллаб-қувватламоқдалар. Газета Пактия вилоятидаги 210 та қабила бошлиқларининг мактубини эълон қилди. Шу мактубда маҳаллий аҳоли ҳукумат программасида баён этилган тараққийпарвар мақсадларга эришишда Афғонистон Демократик Республикаси ҳукумати билан мустаҳкам ҳамкорлик қилишга тайёрмиз, деб ваъда берди.

БАХТАР агентлигининг хабар беришича, Революцион кенгаш Раиси, бош министр Нурмуҳаммад Тараккий Афғонистондаги ҳар хил элатларнинг вакиллари билан учрашди. Апрель революцияси, деди у, ирқий, инсоний ва этник камситишнинг ҳар қандай кўринишларини тугатди. Республиканинг барча гражданлари, шу жумладан майда миллатларнинг намояндалари ўз халқига хизмат қилиш ҳуқуқига эгадир. Афғонистон вилоятларига янги губернаторларнинг тайинланиши вилоятлар аҳолисининг ҳуқуқсизлигига чек қўяди.

(ТАСС).

КАСАБА СОЮЗЛАРНИНГ ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИБ

Ҳиндистон Коммунистик партиясининг марказий ижроия комитети мамлакатдаги касаба союз ташкилотларига мурожаат қилиб, уларни саноатдаги муносабатлар тўғрисида парламентга тақдим этилган қонун лойиҳасига кескин равишда қарши чиқишга чақирди. Коммунистлар бу лойиҳа касаба союзларига қарши қаратилган бўлиб, реакцион характердаги ҳужжат, деб ҳисобламоқдалар.

Қонун лойиҳасининг забастовкаларни тамомила тақиқлашни, қонунга хилоф забастовкаларга ундаганлиги учун касаба союз раҳбарларини жазолашни кўзда тутган моддалари меҳнаткашларнинг қатъий норозилик билдиришига сабаб бўлди.

(ТАСС).

ҚАРДОШЛИК УЧРАШУВИ

СОФИЯ, 22 май. (ТАСС). БКП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг Раиси Т. Живков Софияда Москва кунлари ўтказилиши муносабати билан бу ерга келган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришинни бугун қабул қилди.

В. В. Гришин КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев номидан Т. Живковга қизғин салом топширди ва эзгу-истаклар билдирди. Т. Живков ўз номидан Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик изҳор қилди ва унинг кўп қиррали фаолиятида катта муваффақиятлар тилади.

Т. Живков ва В. В. Гришин ўртоқлар бўлиб ўтган суҳбат давомида коммунистик ва социалистик қурилишда КПСС билан БКПнинг СССР ва БХР ўртасида ҳар томонлама ҳамкорликни ва алоқаларни янада ривожлантиришга қаратилган изчил йўлини муваффақиятли амалга оширишда совет ва болгар халқларининг эришган муваффақиятларини мамнуният билан уқтириб ўтдилар. КПСС ва БКП, СССР ва БХР раҳбарларининг олий даражадаги шахсий учрашувлари ва суҳбатлари муҳим аҳамиятга эга эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Т. Живков Москва билан София ўртасидаги кўп қиррали алоқаларнинг аҳволига юксак баҳо берди. У таъкидлаб ўтдики, Софияда ўтказилаётган Москва кунлари совет ва болгар халқлари ўртасидаги мустаҳкам дўстликнинг янги ифодаси, Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ўртасида ҳар томонлама ҳамкорликнинг тобора мустаҳкамланаётганлигини кўрсатувчи яққол далилидир.

Суҳбат қардошларча, самимий вазиятда ўтди.

* * *

СОФИЯ, 22 май. (ТАСС). Т. Живков бугун В. В. Гришинга Георгий Димитров орденини топширди. В. В. Гришин болгар — совет дўстлиги ва ҳамкорлигини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун шу мукофотга сазовор бўлди.

В. В. Гришин БКП Марказий Комитетига, Болгария Халқ Республикаси Давлат кенгашига, ҳукуматига юксак мукофот учун чуқур миннатдорчилик изҳор этди.

АФИНАДА ОММАВИЙ МИТИНГ

АФИНА, 22 май. (ТАСС махсус мухбирлари). Афинадаги «Панионион» стадионида Греция Коммунистик партиясининг X съезди — партиянинг кейинги 30 йил мобайнидаги биринчи очиқ съезди ўз ишини тамомлаганига бағишланган оммавий митинг бўлди. Стадионнинг 70 минг киши сиғадиган минбарларида съезд делегатлари ва унинг меҳмонлари — қардош коммунистик ва ишчи партиялар ҳамда миллий-озодлик ҳаракатларининг делегациялари, Афина ва Пирейнинг минг-минглаб меҳнаткашлари, мамлакат тараққийпарвар жамоатчилигининг вакиллари бор эди.

Митингда Греция Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Харилаос Флоракис катта нутқ сўзлади.

Бизнинг партиямиз, деди у, X съезддан кейин янада кучли, идеология ва сиёсий жиҳатдан янада кўпроқ жипслашган, халқ ва мамлакат манфаатлари учун янги куч билан хизмат қилишга тайёр турган партия бўлиб қолади.

Империалистик доиралар, деди Х. Флоракис, кескинликни юмшатиш ва тинч-тотув яшашга қарши чиқмоқдалар. Кескинликни юмшатиш ва тинч-тотув яшаш Совет Иттифоқининг, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қудрати ва ҳормай-толмай қилаётган ҳаракатлари туфайли ҳамда барча тинчликсевар кишиларнинг қилаётган ҳаракатлари туфайли ривожланди. Империалистик доиралар тинчликни хавф остида қолдирмоқдалар, янги, янада даҳшатли ажал қуроллари билан халқларга таҳдид қилмоқдалар.

Х. Флоракис ички сиёсий аҳволга тўхталиб, бундай деди: ҳозирги вақтда бир ҳовуч грек ва чет эл монополияларининг ҳукмронлиги мамлакатнинг ҳар томонлама иқтисодий ривожланиши ва тараққиётига тўсқинлик қилмоқда. Ҳукумат ана шу бир ҳовуч монополиячиларнинг манфаатларини акс эттиради. Ҳукуматнинг сиёсати Грецияни АҚШ ва НАТО билан тобора кўпроқ боғлаб қўяди.

Х. Флоракис сўзининг охирида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: марксизм-ленинизмга ва пролетар интернационализмга содиқ бўлган Греция коммунистлари империализмга қарши, тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм йўлида курашда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини жипслаштириш учун ҳамма чораларни кўрадилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Чили, Португалия ва Ангола Компартиялари делегацияларининг бошлиқлари меҳмонлар номидан митинг қатнашчиларига қарата нутқ сўзладилар.

КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, Греция Компартияси X съездининг муваффақиятли тугалланиши билан митинг қатнашчиларига ва улар орқали Грециянинг барча коммунистларига КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг, барча Совет коммунистларининг табригини топширди. У Л. И. Брежневнинг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг, КПСС Марказий Комитетининг Греция Компартияси Марказий Комитетининг янгидан сайланган составига ва шахсан ўртоқ Харилаос Флоракисга йўллаган табрикларини ҳам топширди.

Совет делегациясининг бошлиғи қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: кучли ва жанговар коммунистик партиянинг мавжудлиги омманинг туб манфаатлари учун, тинчлик ва демократия учун, социализм учун курашда муваффақият қозонишга ҳал қилувчи ёрдам беради. Марксизм-ленинизмга амал қилаётган партия, кенг меҳнаткашлар оммаси билан маҳкам алоқа боғлаган, ўз Ватанига, социалистик ғояларига фидокорона содиқ бўлган партия шу курашнинг муваффақият қозонишига ёрдам беради. Греция меҳнаткашларининг худди шундай партияси бор. Бу — шонли Греция Коммунистик партиясидир.

Греция Коммунистик партиясининг X съезди Греция ишчилар синфининг, бутун халқининг ҳаётий манфаатларига, мамлакатнинг миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш манфаатларига мос бўлиб тушадиган тадбирларнинг катта программасини белгилади. Биз, деди К. У. Черненко, съезд ҳарбий диктатуранинг етти йиллик ҳукмронлиги оқибатларини узил-кесил тугатиш учун, демократия ва социал тараққиёт учун кураш йўлида муҳим босқич бўлиб қолади.

К. У. Черненко сўзини давом эттириб, бундай деди: кескинликни юмшатиш, тинчликни мустаҳкамлаш соҳасида эришилган муваффақиятлар ҳозирги пайтда халқаро вазиятга хос асосий хусусиятдир. Айни вақтда империалистик кучлар ана шу жараёнга ғов солишга уринмоқдалар. Қуролланиш пойгаси давом этмоқда. Қуролланиш пойгаси яқин орада тўхтатилмаган тақдирда, у тинчлик йўлида эришилган ғалабаларни хавф остида қолдириши мумкин. Шу сабабли кескинликни юмшатиш ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ва бу ишни олға силжитиш учун барча тинчликсевар кучларни кенг кўламда сафарбар қилиш керак. Коммунистлар, аввало, чинакам ана шу тарихий вазифани ҳал этишга ўз ҳиссасини қўшиши лозим бўлган сиёсий кучдир.

Совет Иттифоқи ташқи сиёсат соҳасида қуролланиш пойгасини жиловлаб қўйишга, ҳарбий кескинликнинг реал юмшатилишини таъминлашга қаратилган тадбирлар программасини яна таклиф этди. Бу программани амалга ошириш жаҳон урушининг олдини олиш йўлидаги асло кечиктириб бўлмайдиган вазифадир.

Совет халқи тинчлик, демократия, миллий ва социал озодлик учун, социализм учун курашнинг буюк ва қудратли қуроли — интернационализм ғояларига чексиз содиқдир. Совет Иттифоқи Кипр халқининг ҳаққоний ишини изчил ҳимоя қилиб келмоқда. СССР Исроил агрессиясининг оқибатларини тугатиш учун кураш олиб бораётган араб халқларини, шу жумладан Фаластин араб халқини астойдил қўллаб-қувватлайди. Совет Иттифоқи бутун Ўрта денгизни тинчлик ва дўстона ҳамкорлик денгизига айлантириш учун сабот-матонат билан ҳаракат қилмоқда. СССР Болқондаги барча мамлакатлар билан ва умуман Ўрта денгиз соҳилидаги барча халқлар ва давлатлар билан яхши қўшничилик муносабатларини ўрнатиш ва ривожлантиришга астойдил интилмоқда.

КПСС делегациясининг бошлиғи СССР билан Греция ўртасидаги муносабатлар ҳозир нормал ривожланиб бораётганлигини таъкидлаб, бундай деди: биз бу муносабатларнинг тобора мустаҳкам, дўстона, ҳар томонлама ва ўзаро манфаатли муносабатлар бўлиб қолишига бутун чоралар билан кўмаклашамиз. Бу — совет ва грек халқларининг манфаатларига, Болқон мамлакатларида ва Ўрта денгизда тинчлик манфаатларига, Умумевропа хавфсизлиги манфаатларига мос бўлиб тушади.

Совет кишилари грек коммунистларининг ўтмишдаги қаҳрамонона кураши билан доим жанговар бирдам эканликларини намойиш қилдилар. Улар Грециянинг герман фашист оккупациясига қарши, ички диктатурага қарши оғир шароитда жанг қилган тараққийпарвар, демократик кучларни зўр қатъият билан қўллаб-қувватладилар. Ҳозирги пайтда ҳам сизлар билан бирдамлигимиз ўзгармас ва мустаҳкамдир.

К. У. Черненко сўзининг охирида Греция Компартиясининг, Компартия раҳбарлигининг съезд қабул қилган қарорларни бажаришда катта муваффақиятларга эришувларини тилади. Биз, деди у, сизнинг партиянгиз съезд қарорлари асосида янгидан-янги муваффақият ва ғалабаларга эришувига аминмиз!

ПЕКИНДАГИ МУЗОКАРАЛАР

ПЕКИН, 22 май. (ТАСС). АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси З. Бжезинский бу ерга келган эди. ХКП Марказий Комитетининг Раиси, ХХР давлат кенгашининг бош министри Хуа Го-фэн уни қабул қилди. З. Бжезинский ХКП Марказий Комитети Раисининг ўринбосари, ХХР давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари Дэн Сяо-пин билан музокаралар олиб борди.

Ана шу учрашувлар вақтида «иккала томонни қизиқтирувчи халқаро масалалар, шунингдек икки томонлама муносабат масалалари» муҳокама этилганлиги хабар қилинади.

НАТОНИНГ ЗАИРГА БОСТИРИБ КИРИШИ ДАВОМ ҚИЛМОҚДА

Франция билан Бельгия Қўшма Штатларнинг мададида Заирга қуролли бостириб киришни ҳамда Африкадаги шу мамлакатнинг ички ишларига очиқдан-очиқ аралашувни давом эттирмоқда. Воқеалар рўй бераётган жойдан олинаётган хабарларга кўра, Американинг транспорт самолётлари, шу жумладан жуда катта «Локхид С-5» самолёти Заирга қурол-яроғ ва ҳарбий асбоб-анжомлар ташимоқда. Франциялик ва бельгиялик босқинчилар шаҳарларни ва аҳоли пунктларини ишғол этмоқда, тинч аҳолининг қони тўкилмоқда.

Африкадаги суверен давлатга қарши шу очиқдан-очиқ агрессия ҳаракати турли баҳоналар билан «оқланмоқда». Даставвал АҚШ, Франция ва Бельгиянинг давлат раҳбарлари соф «инсонпарварлик ҳаракати» — Заирнинг Шаба вилоятидан 2,5 минг европаликни кўчириб олиб кетишни ташкил этиш билан бандмиз, деб турдилар. Бу европаликлар гўё хавф-хатарда қолган эмишлар. Лекин хабар берилишича, шу жумладан Ғарб информация агентликларининг хабар беришича, европаликлар Шабадан олиб кетилган. АҚШ президенти Ж. Картер Заирда оқ танли гражданларни «қутқариш операцияси» «муваффақиятли бўлди» ва «қариб поёнига етказилди», деган гапларни ҳам айтган бўлсада, Заирга бостириб кириш давом этмоқда.

Шундай бўлгач, «инсонпарварлик важлари» аслида Заирдаги очиқ-ойдин интервенцияни хас-пўшлаши керак бўлган аврат япроғи бўлиб чиқди.

Интервенцияни оқлаш учун ундан кейинги янги важларни излаш ҳам шундай шармандали бўлди. Ғарб пропагандасининг Заирдаги воқеаларда Куба билан Совет қўшинлари қатнашяпти, деган ривоятлари рад этиб бўлмайдиган фактлар тазйиқи остида чиппакка чиқиб кетди. Эндиликда ҳаттоки, АҚШнинг БМТдаги доимий вакили Янг ҳам Африкадаги можарода Куба ёки Совет Иттифоқи қатнашаётганлигининг ҳеч қандай далилини кўрмадим, деб айтишга мажбур бўлди.

Шундай қилиб, Заирда НАТО блоки интервенциясининг бутун бориши бунда гап баҳоналарда эмаслигини кўрсатмоқда. Бу гапларнинг ҳаммаси Заирга қуролли босқин ташкилотчилари ва илҳомчиларининг ҳақиқий важларини хас-пўшлаш учун баҳонадир, холос. Бу важлар биринчи навбатда НАТО блокининг табиий ресурсларга бой Заирга янада кўпроқ жорий этишга қаратилган сиёсатини Африка халқларига мажбуран ўтказишни, шу бойликларни талон-торож қилиш ва африкаликларни эксплуатация этиш мақсадларини кўзлайди.

Қўшма Штатлар, Франция ва Бельгия Заирдаги ички можарога аралашиб билан бирга империалистлар ҳукмронлигидан яқинда озод бўлган Ангола чегарасида ҳарбий кескинлик ўчоғини ҳам вужудга келтирмоқда. Шундай қилиб, мана шу Африка мамлакати хавфсизлигига ҳам реал таҳдид вужудга келмоқда.

Бу ҳаракатларнинг ҳаммаси «Африка халқларининг манфаатларини ҳимоя қилиш» тўғрисидаги демагогик гаплар ҳамда Совет Иттифоқини ҳеч нарса билан асослаб бўлмайдиган айблаш сўзлари билан қилинди ва қилинмоқда. Жумладан, АҚШ президенти Ж. Картер неча бор шундай гаплар қилиб, ҳаттоки, Совет Иттифоқи «Африкадаги урушларни чиқармоқда» дейишгача ҳам бориб етди. Эндиликда Совет ёки Куба қўшинлари эмас, балки НАТО блокига аъзо бўлган баъзи мамлакатларнинг Америка самолётларида элтиб ташланган солдатлари Заирга ажал келтириб, ҳамма ёқни вайрон қилаётганликларининг, бу мамлакат ишларига сурбетларча аралашаётганликларининг бутун дунё шоҳиди бўлиб турибди.

БРЮССЕЛЬ. Бельгия ташқи ишлар министри А. Симоне Заирдаги интервенцияни амалга оширишда АҚШ асосий роль ўйнамоқда, деб эътироф қилди. У телевидение орқали гапириб, АҚШнинг конкрет мадади бўлмаса, Франция билан Бельгия бу ишларни амалга оширолмасди, деди.

ЛУСАКА. Заирдаги француз қўшинлари Париж ташқи сиёсий мақсадларига эришмоғи учун бу ерда ҳозир-нозирлигидан фойдаланмоқда. Франциянинг Замбиядаги элчихонаси вакилининг айтишича, Шабадан европаликлар кўчириб олиб кетилган бўлсада, Франциянинг парашютчилари «Париждан олинадиган кейинги кўрсатмалар келгунича Заирда қолаверади», деди.

ЛОНДОН. Жазо отрядлари тинч аҳолидан қонли ўч олаётганликлари тўғрисида, матбуотда кўпдан-кўп фактлар келтирилмоқда. Англиянинг «Файнэншл таймс» газетаси «Франция парашютчиларининг ёвузликлари тўғрисида миш-мишлар кўпайиб кетди. Ажнабий легион солдатлари Колвезига келганликларини дарров сездириб қўйдилар. Улар ким исёнчию, ким оддий ўткинчи эканлигини сўраб нетиб ўтирмайдилар», деб ёзади. «Морнинг стар» газетаси Колвезидаги европалик аҳоли чеккан кулфатларнинг асосий айбини «бевосита халоскорлар, деб аталувчи кишилар зиммасига қўймоқ лозим», деб ёзади.

ПАРИЖ. Франциянинг «Юманите» газетаси «граждан кишилар ёппасига калтакланганлигини ҳеч нарса билан оқлаб бўлмайди...» деб таъкидлайди. «Франция ҳукумати Африка халқининг ишига аралашиб, мамлакатимизни катта кўламдаги уруш ҳаракатларига тортганлигига йўл қўйиб бўлмайди» деб ёзади газета.

(ТАСС).

УЛКАН ДЎСТЛИК ДАВРАСИ

ТЎРТ ФИЛЬМ ТААССУРОТИ

Фестиваль — кино байрами. Зеро, бу анжуман кунлари дўстлар учрашиб кинематография тараққиёти ҳақида жиддий фикр юритадилар, ҳозирги мафкуравий курашда экраннинг муҳим аҳамияти тўғрисида суҳбатлашадилар.

«Муҳаббат ва ғазаб» деб аталган янги ўзбек бадиий фильмини томошабинлар кинофорум кунлари илк бор кўрмоқдалар. Интернационал дўстлик, инқилоб ишига садоқат ҳақида ҳикоя қилувчи бу асар устида ўзбек санъаткорлари билан бир қаторда Югославия кинематографчилари ҳам ишлаганлар. Бу жиддий инқилобий лента фестиваль экранидан муносиб ўрин олиши учун кинорежиссёрлар Р. Ботиров ва Ж. Ристич астойдил меҳнат қилишди.

С. Бирани ҳикояси асосида экранлаштирилган «Етимча» ҳинд бадиий фильмининг аста-секин ривожланиб борадиган сюжети, турли-туман образлари, яхлит композицияси ҳам фестиваль қатнашчиларининг диққатини тортди. Режиссёрлар Б. Венкетеш ва Ч. Джан танлаган ҳикоя ритми, бадиий воситалар кўп жиҳатдан ҳинд киноси анъаналари янги асарларда ҳам давом эттирилаётганини кўрсатади. Бу гал ҳам сюжет қурилиши мураккаб, образлар талқини ранг-баранг. Қаҳрамонларга бериладиган тавсиф пухта, атрофлича. Мадрасда суратга олинган бу лентанинг ҳар бир кадрида санъаткорлар ўзлари яхши биладиган воқеалар тўғрисида ҳикоя қилаётганликларига амин бўламиз. Эски урф-одатлар таъсиридан қутулмаган ҳинд қишлоғига Калинга исмли йигит келади. Қишлоқ аҳли уни шодиёна кутиб олади. Калинга қишлоқдаги маросимларда қатнашади, европача кийимини ҳинд кийимига алмаштиради, онасининг райи билан сочини олдириб, катта маросимга боради... Кейинги кадрларда қишлоқда ҳукм-сурган урф-одатлар, дин ақидалари ёш оиланинг кундалик ҳаётига таъсир этаётганини кўрамиз.

Бу асарда баъзи ҳинд фильмлари учун характерли бўлган безаклар, жимжима, рақс, ашула эпизодларга зўрма-зўракилик билан киритилган бошқа концерт номерлари йўқ. Муаллифлар ва актёрлар П. Линсдей, Ману, Н. Шах ёш оила ва қадимий урф-одатлар ўртасидаги зиддиятларни мукаммал кўрсатишга интиладилар. Тўғри, улар эскиликка, ғайри табиий одатларга қарши актив курашадиган қаҳрамон образини яратишга эришмайдилар. Калинга зиддиятларни кўради, тушунади. Лекин у курашишга янги турмуш фазилатларини тарғиб этишга уринмайди ҳам. Масалан, Калинга ва Лидиянинг ёш боласи очликдан бетоб бўлиб, сутга зор бўлганида ҳам (сигирни соғиб болага сутини бериш учун дин арбобининг ижозати керак) йигит фақат илтимос, ёлвориш билан чекланади. Қаҳрамоннинг бундай хатти-ҳаракати, сабр-тоқат билан «яхши кунлар»ни кутиши Рабиндранат Тагор ижодининг илк палласига мансуб бўлган асарлар қаҳрамонларини эслатади.

Монголия кинематографчилари яратган «Инсон бахти учун» фильмига эҳтимол жадал ритм, динамик композиция етишмас. Лекин, бизнингча, лента ижодкорлари — режиссёр Жигжид, артист Тунгалачнинг ҳаёт мазмуни инсонга хизмат қилишда деб билган шифокор меҳнатини самимият, меҳр-муҳаббат билан ифодалаши, монгол шаҳар ва қишлоқлари қиёфасини, у ерда истиқомат қилаётган оддий кишиларни кўрсатиши барчага маъқул бўлади. Бир қатор кадрларда бугунги Монголия (фильм 1976 йили экранлаштирилган) учун характерли бўлган замонавий кўринишлар, касалхона бинолари, янги аппаратлар, сертавшиш, меҳри дарё шифокорлар ҳаёти, уларнинг олижаноб мақсад йўлидаги самарали меҳнатлари ўз ифодасини топган.

Тошкент экранида жанр, мавзу, стилистика жиҳатидан бири-биридан фарқ қилувчи кўплаб фильмлар намойиш этилмоқда. Бу киноленталар ўртасида тафовутлар билан бир қаторда муштараклик ҳам мавжуд — анжуман расмий программасига тақдим этилган картиналарнинг аксарияти инсоннинг ижодий кучини улуғлайди, зулмни қоралайди, юксак ғояларни тараннум қилади. Индонезия киночилари ишлаган «Чича» музикали фильми болалар ва ота-оналар муносабати масалаларига бағишланган. Режиссёр Ражук Кавфи қишлоқдан Жакартага кўчиб, катта шаҳарда янги дўстлар орттирган Чича исмли қизнинг ҳаётидан саҳифалар варақлайди. Бу фильм кадрларидаги ёрқин бўёқлар соф ҳаво, шўх ва ўйчан куйлар томошабинни мафтун этади.

Кинофестиваль давом этмоқда. Бинобарин, турли-туман фильмлар ҳақидаги фикр олишувлар ҳам давом этаверади.

Б. ОТАБЕКОВ.

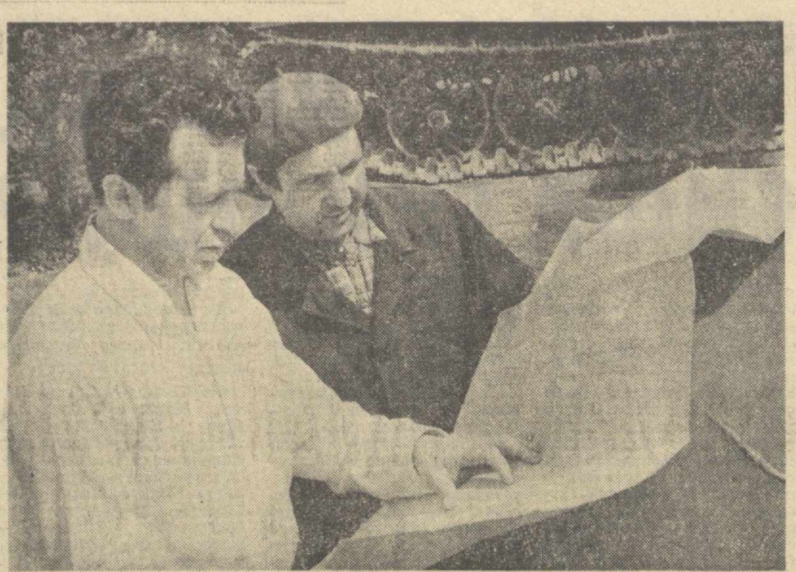

Ирригация бўйича Тошкент Давлат махсус конструкторлик бюросининг коллективи ғўзани суғоришда ишлатиладиган ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини яратишда катта ишларни амалга оширмоқда. Бу ерда ўнинчи беш йилликнинг ўтган йиллари мобайнида мироб ва сувчиларнинг қўл меҳнатини енгиллаштирувчи хилма-хил агрегатлар яратилди. Улар орасида такомиллаштирилган СНП-300-7 маркали насос станцияси бор. Ҳозир бу насос Мирзачўл, Хоразм, Фарғона пахта далаларида ишлатиляпти. Суратда: инженер конструктор М. Л. Смоляр билан слесарь А. Галимовлар СНП-300-7 насосининг такомиллаштирилган узелини кўздан кечиришмоқда. А. Усмонов ва Ш. Хўжаев фотоси. (ЎзТАГ).

ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Огаҳий номидаги Хоразм область музикали драма ва комедия театри ижодий коллективининг қишлоқ меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатишдаги жўшқин фаолияти эътиборга лойиқдир. Мароқли концертлар ва спектакллар томошабинларда унутилмас таассурот қолдираётир. П. Телегенов ва О. Каримовнинг «Оналар» драмаси, замонавий мавзудаги спектакллар ва катта программадаги концертлар санъат мухлислари томонидан қизғин кутиб олинди. Карим Искандаров раҳбарлигидаги концерт бригадасининг чиқишлари, республикада хизмат кўрсатган артистлар Салоҳиддин Камолов, Бека Раҳимова, Шариф Болтаев, Бекжон Отажонов каби талантли санъаткорларнинг ижрочилик маҳорати қишлоқ меҳнаткашларини мамнун этмоқда.

ЮЛДУЗЛАР СУҲБАТИ

Бу кинематографчилар ер юзининг турли бурчакларидан ташриф буюришган. Бири жаҳонда энг йирик кинематографик давлат ҳисобланган Ҳиндистондан. Иккинчиси Яман Халқ Демократик Республикаси ҳужжатли киносининг таниқли намояндаларидан ҳисобланади. Учинчи санъаткор эса, Бангладешнинг ёш, аммо истеъдодли киноактрисаси. У тўртинчи кинофестивалда ҳам қатнашган эди.

Виджай Жейна Ҳиндистон кинематографиясига сўнгги йилларда кириб келди. Унинг шу вақтга қадар кинода яратган образлари бармоқ билан санарли. Лекин уларнинг ҳар бири эсда қоларли даражада талқин қилинган. Унинг билан бирга Тошкентга келган ҳиндистонлик кинематографчилар ёш актрисанинг ажойиб ижрочилик қобилияти, изланишлари, оригинал талқини ҳақида фахрланиб гапиришди. Виджай Тошкент фестивалида қатнашишини ўзи учун катта шараф, омад деб билади.

— Бундай халқаро кинофорумдан кўп нарса кутса бўлади, — деди у. — Чунки, фестиваль тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига ҳисса қўшишни асосий мақсад деб белгилаган. Тошкентнинг шу кунлардаги руҳи диловор ва дилкаш, ҳавас қилса арзигулик. Мен бу ерда ўтган кунларимни ҳеч қачон унутмайман.

Жаъфар Муҳаммад Яман Халқ Демократик Республикаси ҳужжатли кинематографиясининг энг яхши намуналарини экранлаштирган. У ҳозирга қадар қарийб йигирма ҳужжатли картина ишлади. Бу асарларда мамлакат ҳаётида сўнгги йилларда юз берган улкан ўзгаришлар, ижтимоий ва маданий ҳаётда рўй бераётган янгиликлар, оддий меҳнат кишилари тасвирланади. Жаъфар Муҳаммаднинг ана шундай асарларидан учтаси Тошкентда кўрсатилади.

— Яман кинематографчилари, — дейди у. — Тошкентга катта умид, орзулар билан келишган. Энг биринчи орзуимиз дўстлар орттириш. Қолаверса, тажрибали совет санъаткорлари тажрибасини кузатиш, уларнинг кино ва замон мавзуидаги фикр-мулоҳазаларини тинглаш. Биз кинофорумнинг халқаро майдонда катта эътирофга сазовор бўлган, бутун дунё прогрессив кишилари қизғин олқишлаётган «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» деган муқаддас шиорини алоҳида қадрлаймиз. Асарларимиз билан худди шу шиор ғояларига хизмат қилсак, ўзимизни бахтиёр ҳисоблардик.

Бабиттани тошкентлик томошабинлар яхши танишади. У тўртинчи кинофестиваль кунлари жуда кўп учрашувларда иштирок этиб ўзининг нафис қўшиқлари билан кўпчиликни хурсанд этган эди. Санъат мухлислари етмиш олтинчи йили намойиш қилинган Бангладеш фильмида Бабиттани кўрганлар.

— Аввалги фестивалда кўпгина дўстлар орттирдим. Бундан ҳамон хурсандман. Мен келгусида нимага эришадиган бўлсам, ҳамма-ҳаммасини ана шу дўстлик оқибатида кўраман. Шубҳасиз, яқин кишиларимнинг кўпи совет санъаткорларидан. Мен Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг V кинофестивали ҳам юксак савияда ўтиб, тинчлик ишига, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун олиб борилаётган курашга тарихий ҳисса қўшади, деб ишонаман.

Н. ОЛИМОВ.

Суратларда: юқорида — Виджай Жейна (Ҳиндистон), пастда — Жаъфар Муҳаммад (Яман Халқ Демократик Республикаси).

А. ТУРАЕВ фотолари.

СПОРТ

КАМОН ОТИШ:

ФАХРЛИ ЎРИН

Таллинда «Баҳор ўқ-ёйлари» халқаро турнири ниҳоясига етди. Аниқ нишонга олиш усталари ФИТА-2 машқини бажаришда маҳорат кўрсатдилар. Жумладан, душанбалик жаҳон чемпиони Зебинисо Рустамова 2526 очко жамғариб, ғолиблик қилди. Мусобақа иштирокчиси, тошкентлик халқаро классли спорт мастери Наталья Бутузова эса 2520 очко билан ғолиблик супасининг иккинчи поғонасига кўтарилди. В. Ковпан 2502 очко тўплаб, фахрли учинчи ўринни эгаллади. Эркаклар орасида мазкур машқни бажаришда А. Аулов халқаро турнир ғолиби бўлди.

ПОЙГАЛАР, МАРРАЛАР, ҒОЛИБЛАР

● **МОТОПОЙГА.** Ангрен яқинида ҳарбий-амалий спорт кўпкураши бўйича мотоциклчилар ўртасида Ўзбекистон чемпионати мусобақалари ўтказилди. Мусобақада республикамизнинг 7 областидан ДОСААФчи-спортчилар иштирок этишди. Улар мергандлик, граната улоқтириш, кросс ҳамда мотоцикл пойгаси бўйича ўзаро баҳслашдилар. Умумкоманда ҳисобида Тошкент области вакиллари биринчиликни эгаллашди. Шахсий ҳисобда эса пойтахт области вакили А. Селютин пешқадамлик қилди.

● **ВЕЛОПОЙГА.** Жаҳон велосипед пойгасида ўнинчи босқич ортда қолди. Польшанинг Еленя-Гура шаҳри атрофида 146 километрли масофада баҳслашган велосипедчилар орасида италиялик спортчи Д. Касати маррада биринчи бўлди. Барча босқичлар бўйича совет пойгачиси А. Аверин олдинда бормоқда. Умумкоманда ҳисобида совет велосипедчилари пешқадам бўлиб туришибди.

● **СПАРТАКИАДА.** Жиззахда ўқувчилар ўртасида Ленин комсомолининг 60 йиллигига бағишлаб область спартакиадаси ўтказилди. Спортнинг ўн тури бўйича ўтказилган мусобақаларда Жиззах ўқувчилари умумкоманда ҳисобида ғолиблик қилдилар.

Техника янгиликлари

ЮК ТАШИШ КОНТЕЙНЕРИ

Меҳнатни илмий ташкил қилиш маркази ва республика Автомобиль транспорти министрлиги ишлаб чиқариш бошқармаси ходимлари сочилувчан юкларни ташишга мўлжалланган контейнер яратдилар. «Узтрансэкспедиция» бошқармаси корхоналарида бундай контейнерлардан фойдаланиш яхши самара берди. Бунга 3400 килограммгача юк сиғади. Контейнер автокран воситасида «ГАЗ-53А» автомобилига осонгина ортилади. Бу техника янгилиги юк ортиш вақтини қисқартириб, меҳнат сарфини тежайди.

СИЛКИНИШНИ ЎЛЧАЙДИГАН АСБОБ

Йўл қопламасининг текислигини аниқ билмай, автомобиль тезлигини ошириш кўнгилсиз ҳодисаларга олиб келади. «Узоргтехстрой» трестининг тажриба устахонасида бунинг чораси топилди. Йўлнинг текислигини баҳолаш учун силкиниш даражасини ўлчайдиган фотоэлектрик асбоб тайёрланди. Асбоб счётчиги автомобиль кабинасига ўрнатилгач, машина аккумуляторидан озиқланади. Бу асбоб автомобиль йўллари қуриш вақтида ва ҳаракат даврида транспортчиларга жуда қўл келади.

ҚУЛАЙ ВА ИХЧАМ

«Ўзбитрадиотехника» саноат бирлашмасининг тажриба синаш заводи мураккаб маиший техника воситаларини ремонт қилишга мўлжалланган стандарт ускуналар ишлаб чиқармоқда. Завод ихтирочилари соат ремонти учун универсал стол конструкциясини яратишди. Бунда устанинг бир жойда ўтириб ишлаши учун ҳамма имкониятлар кўзда тутилган, қулай кўзгули ёриткич ўрнатилган. Соат механизмлари алоҳида қутичаларда сақланади.

ЁРДАМЧИ ИШЛАР ЕНГИЛЛАШДИ

Юк ортиш-тушириш — сермеҳнат иш. Шу сабаб химия саноатида меҳнатни илмий ташкил қилиш марказининг Ўзбекистон филиали ходимлари Тошкент синтетика ва ювиш воситалари заводида юк ортиш-тушириш, омборларга жойлаш каби кўп куч ва вақт талаб қиладиган ёрдамчи иш жараёнларини механизациялаш тадбирлари комплексини ишлаб чиқишди.

Бунинг учун махсус контейнер яратишга тўғри келди. Ундан фойдаланиш юклаш, тушириш ишларида қўл меҳнатини қисқартирди. Юкловчиларга эса ҳожат қолмади. Маҳсулотларни омборларга ўз вақтида жойлаш ва бўшатиш тезлашди. Бир вагонга юк ортиш 56 минутга қисқарди. «Корхона-омбор-вагон» системасидаги ёрдамчи ишларнинг кўп қисмини автокар ҳайдовчисининг ўзи бошқаради. Натижада ёрдамчи ишчиларнинг меҳнат унумдорлиги 23,4 процент ошди. Корхона янги тадбирни қўлланишидан бир йилда 20 минг сўм иқтисодий самара олади.

УНУМЛИ ПОТОК ЛИНИЯСИ

«Ўзбекхлопкомаш» бирлашмаси қошидаги давлат конструкторлик бюроси ходимлари яратган янги узлуксиз оқимли пахта тозалаш ускунасига ПЛПХА деб ном берилди. Уни яратишда кўп йиллик тажрибага таянилди. Поток линия аввалгиларидан юксак унумдорлиги билан фарқ қилади. ПЛПХА поток линияси пахта тозалаш саноатида хом ашёни хас-чўпдан, чигитдан тозалаб беради, қуритади, ниҳоят соф тола ажратади.

Поток линиянинг афзалликларидан бири шуки, уни бир бинога жойлаштириб, марказлаштирилган пультдан бошқарилади. Бинонинг ичида чанг, хас-чўп бўлишига йўл қўйилмайди. Чунки у ташқаридан ҳаво тортиб ишлайди. Бир соат мобайнида 7 тонна хом ашёни тозалаб беради. Толанинг тозалик сифати 95-98 процентни ташкил этади. Бу поток линия республика пахта тозалаш корхоналарида жорий этилмоқда.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА,
«ЎзНИИНТИ» институти илмий ходими.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

ЖОНИВОРЛАР КЎПАЙИБ ҚОЛДИ

Тожикистон тоғларида янги қўриқхона барпо этилди. Унинг территорияси Қурама тоғ тизмаси ёнбағридаги 15 минг гектар майдонни эгаллайди. Бу ерда асл ҳолида сақланиб қолган арча ўрмонлари давлат муҳофазасига олинган. Баъзи дарахтлар 400-500 ёшда. Ўрмонлар республиканинг шимолий районларидаги намлик тўплаш ва мўътадил иқлимни сақлаб туриш учун катта аҳамиятга эга.

Тоғли Тожикистоннинг ўсимлик ва ҳайвонот олами жуда бой ва турли-тумандир. Бу ерда илвирс, бурама шохли такалар ва қушларнинг ноёб турлари бор. Табиатни муҳофаза қилиш, сақлаш, ҳайвочлар ва қушлар яшайдиган районларни кенгайтириш учун «тигровая балка» ва «Рамит» қўриқхоналари ташкил этилган. Уларнинг умумий майдони 1 миллион гектарга етади. Яқинда олинган маълумот шуни кўрсатдики, ҳимоя остига олинган жониворлар миқдори сезиларли даражада кўпайган. Масалан, бундан ўн йил аввал республикада тахминан 150 та Бухоро кийиги яшаган бўлса, ҳозир улар 600 тага етди. Тоғларга қўйиб юборилган кийиклар бу ерга кўникиб қолди.

(ТАСС).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

«УЙЧИ ҚЎШИҒИ»

Уйчи район маданият уйи ҳузуридаги ҳаваскорлик киностудияси ижодий коллективи юқоридаги номда янги фильмни суратга олиб бўлди. Маҳаллий муаллифлар сценарийси асосида яратилган мазкур фильм томошабинларда зўр қизиқиш уйғотмоқда.

Фильмда катта Наманган канали бунёдкорларининг жасорати, районидаги «Гулистон» совхози механизаторлари, «Қизилравот» селекционерларининг изланишлари ҳаётий лавҳаларда акс эттирилган. Фильмга монанд музика, қўшиқ ҳам танланган. Республикада хизмат кўрсатган артист М. Шамаева ижросидаги «Ажойиб юртимиз бор» қўшиғи айнан шу фильмга атаб айтилгандек туюлади. Ҳужжатли фильмнинг яратилишида шоир Туроб Тўла, кинорежиссёр А. Раҳмоновларнинг ёрдами катта бўлди.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
профессор-ўқитувчилар ва илмий-тадқиқотчилар составидаги ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: медицина кибернетикаси билан биофизика, ҳарбий-дала терапияси, фармакология, оператив нефрология билан урология, овқатланиш гигиенаси (профессор, фан доктори), эндокринология, I-даволаш факультетининг ички касалликлар пропедевтикаси, радиацион гигиена (фан доктори, доцентлар);

кафедра профессори: медицина радиологияси билан рентгенология (профессор фан доктори);

кафедра доцентлари: оператив нефрология билан урология, юқумли касалликлар (тропик касалликлар курси бўйича), овқатланиш гигиенаси, физика, гистология (3 ўрин), микробиология, эпидемиология, сил касалликлари, биология (2), II-даволаш факультетининг госпитал терапияси, одамнинг нормал анатомияси, болалар хирургияси, медицина кибернетикаси курси, II-даволаш факультетининг факультет хирургияси, ноорганик химия (2), суд медицинаси, травматология (доцентлар, фан кандидатлари);

кафедра ассистентлари: биология, эпидемиология (2), травматология ва ортопедия (3), юқумли касалликлар (3), I-даволаш факультетининг факультет хирургияси (3), фармакология, физиотерапия (2), стоматология факультетининг хирургик касалликлари, анестезиология (2), онкология (2), I-даволаш факультетининг кўз касалликлари (2), II-даволаш факультетининг кўз касалликлари, сил касаллиги (2), суд медицинаси (2), нормал физиология, биохимия, II-даволаш факультетининг болалар касалликлари (2);

кафедра ўқитувчилари: илмий коммунизм (2).

МАРКАЗИЙ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ЛАБОРАТОРИЯСИГА

кичик илмий ходимлар, моделлаштириш ва экспериментал терапия группаси бўйича, биохимия группаси бўйича.

ТЎҚИМАЛАР НОМУВОФИҚЛИГИНИ ЙЎҚОТИШ БЎЙИЧА ПРОБЛЕМАЛИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ЛАБОРАТОРИЯСИГА

кичик илмий ходимлар (2)

БИОФИЗИКА БЎЙИЧА ПРОБЛЕМАЛИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ЛАБОРАТОРИЯСИГА

группа раҳбарлари: электрон микроскопия, тадқиқотлашнинг функционал методлари (фан кандидатлари).

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700033, Тошкент шаҳри-33, К. Маркс кўчаси, 103-уй.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра профессорлари: пул муомаласи ва кредит, меҳнатни илмий ташкил этиш ва бошқариш;

кафедра доцентлари: ҳисоблаш-молия ихтисоси бўйича сиёсий иқтисод, эҳтимоллик назарияси, ҳисоблаш машиналари ва программалаштириш, иқтисодий кибернетика, статистика, қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби ва анализ, қишлоқ хўжалик иқтисоди, меҳнатни илмий ташкил этиш;

кафедра катта ўқитувчилари: КПСС тарихи, олий математика, ҳисоблаш машиналари ва программалаштириш, иқтисодий информацияларни механизациялаштириб ишлашни ташкил этиш, статистика, саноат иқтисоди;

кафедра ассистентлари: совет ҳуқуқи, иқтисодий информацияларни механизациялаштириб ишлашни ташкил этиш, молия;

кафедра доценти ёки катта ўқитувчиси: савдо иқтисоди;

кафедра катта ўқитувчиси ёки ассистенти: меҳнатни илмий ташкил этиш ва бошқариш.

ҚЎҚОН ШАҲРИДА ИШЛАШ УЧУН

кафедра катта ўқитувчилари: КПСС тарихи, рус тили.

САМАРҚАНД ШАҲРИДА ИШЛАШ УЧУН

кафедра катта ўқитувчиси: КПСС тарихи.

КОНКУРС МУДДАТИ — 18 ИЮНГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 183«а»-уй.

●

И. ОХУНБОБОЕВ НОМИДАГИ РЕСПУБЛИКА МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
25 май соат 15.00 дан 19.00 гача

«ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»НИ ЎТКАЗАДИ

Умумий ўрта таълим мактабларининг битирувчилари таклиф қилинади.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 24/V да **Севги тумори** (билетлар сотилган), 25/V да **Риголетто.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/V да **Келинлар қўзғолони,** 25/V да **Саҳро тор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24/V да **Ҳижрон,** 25, 26/V да **Тошкентнинг нозанин маликаси.**

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Тақдир — «ДРУЖБА» (12, 15, 18, 20.40).

Шум бола — «МОСКВА» (жуфт соатларда).

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ўзбекистон Театр жамияти ва маданият ходимларининг республика касаба союз комитети Навоий номли Ўзбек Давлат академик катта театрининг солисти, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон театр жамиятининг аъзоси А. Азимовга онаси

Лутфихон АЗИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент Автомобиль ва йўллар институти физика кафедрасининг катта ўқитувчиси Л. Худойбердиевга онаси

Ойимхол ХУДОЙБЕРДИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан таъзия билдиради.

«Главташкентстрой»нинг «Строймеханизация» тресги коллективи трест бошқарувчиси Н. И. Ҳакимовга онаси

Каромат ШОАБДУРАҲМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Турнахон» (бадиий фильм). 11.15 — «Киносаёҳатчилар клуби». 15.00 — Ҳужжатли фильм. 15.30 — «Спортчилар класси». 15.45 — «Поэзия». 17.30 — «Фан оламида». 18.00 — «Горичцаар, қаердасиз?» 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Қувноқ ноталар. 19.00 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 19.45 — «Эскирган комедия» (фильм-спектакль). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол. «Динамо» (М) — «Динамо» (К). 23.45 — Концерт. 00.05 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.30 — Кўплаб сифатли ва хилма-хил товарлар етказиб берайлик. 18.55 — «Миллионлар ленинча университети». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Ғазал оқшоми». 20.10 — Фильм-концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари V халқаро Тошкент кинофестивалида. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Пиллакорларнинг меҳнат рапортлари. 22.15 — «Номаълум актёр ҳақида қисса» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Боболар ери» (бадиий фильм). 20.25 — «Бизнинг бош мухбиримиздан». 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Физика.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 Лирик қўшиқлар. 9.30 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари халқларининг куйлари. 11.15 — «Бунёдкорлар». 11.30 — «Эстрада — давр санъати». 12.00 — «Ўзбекистан индустриальний». 13.30 — Концерт. 14.00 — «Ҳар бир гектар ер ҳосилдор бўлсин». 16.10 — Африка озодлиги кунига. «Ғалаба байроғи» (радиокомпозиция). 18.30 — «Ўзбекистан спортивний». 19.00 — Москва. 19.20 — «Дўстлик тўлқинида». 20.20 — Концерт. 21.00 — Чорвадорлар учун концерт. 22.00 — Ватан ҳақида, партия ҳақида қўшиқ куйлаймиз. 22.30 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 22.40 — Шеърият кечаси. 23.20 — Дам олиш соатида.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06 БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 3-19-72, Сирдарё — 2-09-70, Сурхондарё — 55-35, Хоразм — 51-24, Бухоро — 3-31-42, Қашқадарё — 38-42, Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92, Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66, ҚҚАССР — 2-42-62. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.